

Model de raport de monitorizare a achizițiilor publice

În vederea procesului de raportare al statelor membre în temeiul Directivelor 2014/23/UE, 2014/24/UE și 2014/25/UE

Câmpurile marcate cu * sunt obligatorii.

I. Informații despre autoritatea de raportare

Făcând clic în această casetă, indicați că ați citit declarația de confidențialitate și vă dați consimțământul pentru prelucrarea datelor dumneavoastră cu caracter personal

[EUSurvey_Privacy_Statement-2020.pdf](#)

* Țară

România

* Denumirea autorității naționale

Agenția Națională pentru Achiziții Publice

* Numele unității/departamentului

Direcția Monitorizare, Statistică și Politici

* Adresă de e-mail

contact@anap.gov.ro

Numele persoanei de contact (nepublicat)

Adresa de e-mail a persoanei de contact (nepublicată)

II. Cadrul privind achizițiile publice

1. Cadrul legislativ

* Vă rugăm să indicați linkuri către principalul instrument juridic de punere în aplicare a directivelor privind achizițiile publice și principalele modificări ale acestuia care au avut loc în cursul actualei perioade de raportare.

maxim 5000 caractere

Vă rugăm să enumerați linkurile în caseta de text de mai jos. Puteți corela mai multe linkuri.

I. ACHIZIȚII PUBLICE

Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice: <https://anap.gov.ro/web/legea-nr-982016-privind-achiziitiile-publice/>

Modificări: ORDONANȚA GUVERNULUI nr. 3 din 25 august 2021; ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI nr. 26 din 18 martie 2022; LEGEA nr. 86 din 12 aprilie 2022; ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI nr. 47 din 14 aprilie 2022; LEGEA nr. 256 din 21 iulie 2022; LEGEA nr. 208 din 11 iulie 2022; ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI nr. 136 din 5 octombrie 2022.

Hotărârea Guvernului nr. 395/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice: <https://anap.gov.ro/web/hotararea-nr-3952016-pentru-aprobarea-normelor-metodologice-de-aplicare-a-prevederilor-referitoare-la-atribuirea-contractului-de-achizitie-publicaacordului-cadru-din-legea-nr-982016-privind-achiz/>

Modificări: HOTĂRÂREA GUVERNULUI nr. 375 din 18 martie 2022; HOTĂRÂREA GUVERNULUI nr. 336 din 12 aprilie 2023.

II. ACHIZIȚII SECTORIALE

Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale: <https://anap.gov.ro/web/legea-nr-992016-privind-achiziitiile-sectoriale/>

Modificări: ORDONANȚA GUVERNULUI nr. 3 din 25 august 2021; ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI nr. 26 din 18 martie 2022; LEGEA nr. 86 din 12 aprilie 2022; ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI nr.47 din 14 aprilie 2022; ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI nr. 54 din 21 aprilie 2022; LEGEA nr. 256 din 21 iulie 2022; LEGEA nr. 208 din 11 iulie 2022; ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI nr. 136 din 5 octombrie 2022; LEGEA nr. 100 din 13 aprilie 2023.

Hotărârea Guvernului nr. 394/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului sectorial/acordului-cadru din Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale: <https://anap.gov.ro/web/1821-2/>

Modificări: HOTĂRÂREA GUVERNULUI nr. 375 din 18 martie 2022; HOTĂRÂREA GUVERNULUI nr. 336 din 12 aprilie 2023

III. CONCESIUNI

Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii: <https://anap.gov.ro/web/1715-2/>

Modificări: ORDONANȚA GUVERNULUI nr. 3 din 25 august 2021; LEGEA nr. 256 din 21 iulie 2022; LEGEA nr. 208 din 11 iulie 2022; ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI nr. 136 din 5 octombrie 2022.

Hotărârea Guvernului nr. 867/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii din Legea nr. 100 /2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii: <https://anap.gov.ro/web/hotarare-guvernului-nr-8672016-pentru-aprobarea-normelor-metodologice-de-aplicare-a-prevederilor-referitoare-la-atribuirea-contractelor-de-concesiune-de-lucrari-si-concesiune-de-servicii-din-legea-n/>

Modificări: HOTĂRÂREA GUVERNULUI nr. 336 din 12 aprilie 2023.

IV. CĂI DE ATAC

Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor: <https://anap.gov.ro/web/legea-nr-1012016-privind-remediile-si-caile-de-atac-in-materie-de-atribuire-a-contractelor-de-achizitie-publica-a-contractelor-sectoriale-si-a-contractelor-de-concesiune-de-lucrari-si-concesiune-de/>

Modificări: ORDONANȚA GUVERNULUI nr. 3 din 25 august 2021; ORDONANȚA DE URGENȚĂ A GUVERNULUI nr. 26 din 18 martie 2022; LEGEA nr. 208 din 11 iulie 2022.

2. Cadrul instituțional privind achizițiile publice

Vă rugăm să furnizați principalele organisme și instituții cu privire la aspectele legate de achizițiile publice, responsabile cu:

	Organisme relevante <i>(sunt posibile mai multe intrări)</i>
Organism cu funcție normativă de reglementare (inclusiv transpunere) și elaborarea de politici	Agenția Națională pentru Achiziții Publice
Organisme responsabile cu monitorizarea și raportarea	Agenția Națională pentru Achiziții Publice
Organisme de soluționare a căilor de atac	Consiliul Național pentru Soluționarea Contestațiilor (primă instanță administrativă pentru soluționarea plângerilor depuse în contextul derulării procedurilor de achiziții publice), Tribunalele (prima instanță jurisdicțională pentru soluționarea plângerilor), Curți de Apel (a doua instanță jurisdicțională pentru soluționarea plângerilor), Curtea de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a României
Organismele responsabile cu achizițiile publice electronice și cu funcționarea portalului web privind achizițiile publice	Autoritatea pentru Digitalizarea României
Organisme centralizate de achiziții publice	Oficiul Național pentru Achiziții Centralizate României
Centre de competență	Agenția Națională pentru Achiziții Publice (ANAP - politica publică privind profesionalizarea în domeniul achizițiilor publice), Institutul Național de Administrație (programe de formare profesională în domeniul achizițiilor publice); în perioada 2021-2023 nu a existat un centru de competențe la nivelul ANAP însă este prevăzut să fie înființat un centru de competențe în materie de achiziții publice sustenabile și de inovare în cursul anului 2025
Alte organisme	Curtea de Conturi a României (CCR) - exercită funcția de control asupra modului în care sunt stabilite, gestionate și utilizate resursele financiare ale statului și sectorului public; Autoritatea de Audit (AA) - realizează auditul fondurilor europene; Autoritățile de gestionare și implementare a fondurilor UE (AM) – rol în verificarea procedurilor de achiziție; Departamentul pentru lupta antifraudă (DLAF) - are competența de control a fondurilor UE, fiind coordonatorul național al luptei antifraudă; Agenția Națională de Integritate (ANI) - verifică conflictele de interese în achizițiile publice și gestionează Sistemul PREVENT (sistem IT integrat pentru prevenirea și identificarea potențialelor conflicte de interese), Consiliul Concurenței - autoritate responsabilă cu aplicarea regulilor de concurență, având ca principală misiune protejarea consumatorilor de practicile ce pot distorsiona funcționarea pieței libere.

III. Indicatori-cheie cantitativi privind achizițiile publice

1. Numărul total de contracte atribuite

Numărul total de contracte atribuite **peste** pragurile UE (într-o defalcare anuală)

	2021	2022	2023
Numărul	5.912	6.887	7.479

* Vă rugăm să descrieți metodologia de colectare a datelor și/privind sursa (în cazul unei (unor) baze de date) a datelor colectate:

maxim 5000 caractere

Datele au fost extrase din platforma electronica www.e-licitatie.ro, de către operatorul SEAP și puse la dispoziția ANAP prin intermediul unor rapoarte predefinite, în luna februarie 2024; reprezintă informații despre numărul contractelor atribuite și publicate de către autoritățile contractante în SEAP, până la data extragerii. Au fost numărate contractele atribuite în anul de raportare aferente procedurilor transmise la JOUE cu valoare estimată PESTE pragurile UE.

Numărul total de contracte atribuite **sub** pragurile UE (într-o defalcare anuală)

	2021	2022	2023
Numărul	1.507	2.014	2.065

* Vă rugăm să descrieți metodologia de colectare a datelor (în cazul evaluării pe baza unui eșantion) și /privind sursa (în cazul unei (unor) baze de date) a datelor colectate:

maxim 5000 caractere

Datele au fost extrase din platforma electronica www.e-licitatie.ro, de către operatorul SEAP și puse la dispoziția ANAP prin intermediul unor rapoarte predefinite, în luna februarie 2024; reprezintă informații despre numărul contractelor atribuite și publicate de către autoritățile contractante în SEAP, până la data extragerii. Au fost numărate contractele atribuite în anul de raportare aferente procedurilor transmise la JOUE cu valoare estimată SUB pragurile UE.

2. Valoarea totală a achizițiilor publice

Valoarea totală a contractelor atribuite **peste** pragurile UE (într-o defalcare anuală)

	2021	2022	2023
Valoare (în milioane EUR)	6.466,25	16.122,13	16.377,27

* Vă rugăm să descrieți metodologia de colectare a datelor și/privind sursa (în cazul unei (unor) baze de date) a datelor colectate:

maxim 5000 caractere

Datele au fost extrase din platforma electronica www.e-licitatie.ro, de către operatorul SEAP și puse la dispoziția ANAP prin intermediul unor rapoarte predefinite, în luna februarie 2024; reprezintă informații despre valoarea contractelor atribuite și publicate de către autoritățile contractante în SEAP, până la data extragerii. Au fost însumate valorile contractelor atribuite în anul de raportare aferente procedurilor transmise la JOUE cu valoare estimată PESTE pragurile UE.

Valoarea totală a contractelor atribuite **sub** pragurile UE (într-o defalcare anuală)

	2021	2022	2023
Valoare (în milioane EUR)	295,69	352,13	330,71

* Vă rugăm să descrieți metodologia de colectare a datelor (în cazul evaluării pe baza unui eșantion) și /privind sursa (în cazul unei (unor) baze de date) a datelor colectate:

maxim 5000 caractere

Datele au fost extrase din platforma electronica www.e-licitatie.ro, de către operatorul SEAP și puse la dispoziția ANAP prin intermediul unor rapoarte predefinite, în luna februarie 2024; reprezintă informații despre valoarea contractelor atribuite și publicate de către autoritățile contractante în SEAP, până la data extragerii. Au fost însumate valorile contractelor atribuite în anul de raportare aferente procedurilor transmise la JOUE cu valoare estimată SUB pragurile UE.

IV. Surse de aplicare greșită sau de incertitudine juridică (inclusiv posibile probleme structurale sau recurente)

1. Pregătirea și lansarea unei proceduri de achiziții publice:

Care sunt principalele surse de aplicare greșită (sau aspecte cu care este legată incertitudinea juridică)?

În cazul în care răspunsul dumneavoastră la întrebările 2, 7, 8 sau 9 este afirmativ, vor apărea opțiuni suplimentare.

- 1. Consultare preliminară a pieței
- 2. Estimarea valorii contractului (dacă da, vă rugăm să precizați mai jos)
- 3. Stabilirea incorectă a termenelor
- 4. Criterii de selecție inadecvate (prea restrictive, adaptate pentru un anumit operator economic, care nu au legătură cu obiectul contractului)
- 5. Cerințe tehnice discriminatorii
- 6. Conflictul de interese
- 7. Proceduri fără publicare (dacă da, vă rugăm să precizați mai jos)
- 8. Utilizarea necorespunzătoare a procedurilor specifice (dacă da, vă rugăm să precizați mai jos)
- 9. Alte aspecte (dacă da, vă rugăm să precizați mai jos)

2. Estimarea valorii contractului:

- Subestimarea valorii contractului pentru a evita aplicarea normelor UE privind achizițiile publice
- Divizarea artificială a contractului (fără agregarea valorii contractelor similare)

7. Proceduri fără publicare justificate în mod eronat de:

- Trimitere la procedura anterioară eșuată
- Lipsa unei soluții alternative
- Extremă urgență
- Alte cauze

Indicați cele mai bune practici care vizează atenuarea problemelor identificate în răspunsurile anterioare și furnizați un link către orice document accesibil publicului relevant pentru aspectele pe care le-ați indicat.

maxim 5000 caractere

În cazul în care răspunsul dumneavoastră la oricare dintre întrebările din această secțiune a fost „Da”, vă rugăm să furnizați informații suplimentare cu privire la aceste elemente, dacă este cazul. Puteți enumera mai multe linkuri separate prin „enter”.

Sinteză a principalelor abateri de la normele achizițiilor publice, referitoare la încadrările marcate mai sus sunt prezentate în cuprinsul Raportului public anual al Curții de Conturi a României: <http://www.curteadeconturi.ro/Publicatii.aspx?niv1=1>; Rapoartele anuale de activitate ale Agenției Naționale pentru Achiziții Publice: <https://anap.gov.ro/web/rapoarte-de-activitate/>; Rapoartele anuale de activitate ale Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor: <http://www.cnsr.ro/raport-de-activitate/>. Cele mai bune practici care vizează atenuarea problemelor identificate: Legislație secundară: Hotărârea Guvernului nr. 554 /2023 pentru aprobarea Strategiei Naționale în domeniul Achizițiilor Publice (SNAP) 2023-2027: <https://anap.gov.ro/web/hotararea-de-guvern-nr-554-pentru-approbarea-strategiei-nationale-in-domeniul-achizitiilor-publice-2023-2027/>. Adoptarea noii strategii continuă reforma sistemului național de achiziții publice și stabilește priorități și acțiuni clare în procesul de tranziție a achizițiilor publice de la o funcție administrativă la una strategică. Prin elaborarea acestei strategii s-a avut în vedere îmbunătățirea funcționării sistemului de achiziții publice în scopul dezvoltării durabile a României și utilizării eficiente a fondurilor publice, astfel: Utilizarea achizițiilor publice ca instrument strategic pentru a asigura rezultate durabile, incluzive și inovatoare, orientate către cetățeni; Creșterea calității și eficienței achizițiilor publice prin continuarea profesionalizării persoanelor responsabile cu derularea proceselor de achiziții publice; Creșterea capacității ANAP de a promova și implementa politica în domeniul achizițiilor publice, prin consolidarea funcțiilor de monitorizare, supervizare și control a sistemului de achiziții publice; Consolidarea achizițiilor centralizate; Îmbunătățirea transparenței sistemului de achiziții publice, în scopul creșterii încrederii cetățenilor și a operatorilor economici în ceea ce privește cheltuirea fondurilor publice și asigurarea concurenței. Obiectivul general și obiectivele specifice au fost definite în funcție de problemele de politici publice sau oportunitățile de dezvoltare identificate și având în vedere viziunea Guvernului privind continuarea reformei sistemului de achiziții publice. Prin urmare, obiectivul general al strategiei vizează promovarea utilizării achizițiilor publice drept instrument strategic pentru a contribui la reziliența și redresarea economică a României, inclusiv prin asigurarea beneficiilor sociale, de mediu și a celor generate de inovare și prin asigurarea accesului crescut al întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-urilor) la piața achizițiilor publice. Rapoarte privind cele mai frecvente solicitări de îndrumare: ANAP ca unică instituție cu competențe în reglementarea domeniului achizițiilor publice asigură consiliere metodologică autorităților/entităților contractante, precum și altor factori interesați, facilitează cunoașterea și interpretarea oficială a legislației în materia achizițiilor publice, precum și transferul cunoștințelor teoretice și a abilităților practice în diverse spețe, în scopul anticipării și depășirii situațiilor problemă, utilizând atât canale de comunicare clasice (în scris), cât și electronice (prin intermediul unității Helpdesk - <https://helpdesk.anap.gov.ro>). Cele mai frecvente solicitări înregistrate, în perioada 2021–2023, au vizat interpretarea prevederilor legislative referitoare la planificarea procesului de achiziții publice, inclusiv stabilirea valorii estimate și alegerea modalității de achiziție (23% din total), aproximativ 17% s-au referit la elaborarea documentației de atribuire în special în zona de stabilire a criteriilor de calificare, circa 16% au vizat modificarea contractului de achiziție publică și aproximativ 13% indicau neclarități la derularea procedurii de atribuire – situații specifice procesului de evaluare a ofertelor. Totodată, Curtea de Conturi a României emite puncte de vedere, în cazul în care mai multe persoane juridice sau fizice solicită îndrumare referitor la același aspect- www.curteadeconturi.ro, în secțiunea Îndrumare/Soluții/Practici unitare. Îndrumări de bună practică publicate pentru clarificarea problemelor legale – ANAP diseminează rezultatele activităților sale pentru a promova bunele practici în achizițiile publice prin intermediul Ghidului online accesibil la <https://achizitiipublice.gov.ro/home>, cât și prin intermediul modulului „Biblioteca de spețe”: <https://achizitiipublice.gov.ro/questions/view/>, menținând astfel în actualitate abordarea ANAP cu privire la diverse problematice din domeniu. !!! Notă: Având în vedere spațiul limitat, modelele de bune practici care vizează atenuarea problemelor identificate vor fi prezentate grupat, doar în funcție de instrumentul utilizat, nu și de încadrarea pe etapele procesului de achiziție publică.

2. Evaluarea ofertelor și atribuirea contractelor:

Care sunt principalele surse de aplicare greșită (sau aspecte cu care este legată incertitudinea juridică)?

În cazul în care răspunsul dumneavoastră la întrebarea 8 este afirmativ, vor apărea opțiuni suplimentare.

- 1. Excluderea ilegală a ofertanților/respingerea ofertelor
- 2. Nerespectarea motivelor obligatorii de excludere
- 3. Excluderea ilegală a ofertanților din țări terțe care fac obiectul AAP sau al altui acord internațional
- 4. Evaluarea incorectă a criteriilor de atribuire
- 5. Aplicarea incorectă a normelor referitoare la ofertele anormal de scăzute
- 6. Nepublicarea anunțului de atribuire a contractului
- 7. Modificarea nelegală a condițiilor de atribuire înainte de încheierea contractului
- 8. Alt motiv (dacă da, vă rugăm să precizați mai jos)

Indicați cele mai bune practici care vizează atenuarea problemelor identificate în răspunsurile anterioare și furnizați un link către orice document accesibil publicului relevant pentru aspectele pe care le-ați indicat.

maxim 5000 caractere

În cazul în care răspunsul dumneavoastră la oricare dintre întrebările din această secțiune a fost „Da”, vă rugăm să furnizați informații suplimentare cu privire la aceste elemente, dacă este cazul. Puteți enumera mai multe linkuri separate prin „enter”.

Notificarea privind interpretarea în practică a prevederilor legislative - <https://anap.gov.ro/web/documente-utile/notificari/>. În intervalul 2021-2023 au fost elaborate notificări privind aspecte ale etapei de pregătire a procedurii de atribuire, a evaluării ofertelor/candidaturilor, executării contractului sau altor aspecte ale procesului: Notificare cu privire la folosirea criteriilor de calificare și selecție în cazul procedurilor simplificate; Notificare referitoare la modul de completare al DUAE; Notificare cu privire la situația de excludere reglementată la art. 167, alin.1, lit.g) din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice; Notificare cu privire la interpretarea noțiunilor de furnizor și subcontractant în contractul de achiziție publică/sectorial. Instrucțiuni, Ordine, Îndrumări, Ghiduri de bună practică: <https://anap.gov.ro/web/legislatie/legislatie-tertiara/>; <https://anap.gov.ro/web/documente-utile/indrumari/>: Instrucțiunea nr. 1/2021 privind modificarea contractului de achiziție publică/contractului de achiziție sectorială/acordului-cadru; Ordinul comun al președintelui ANAP și al ministrului Economiei, Antreprenoriatului și Turismului nr. 300/549/2021 pentru aprobarea listei țărilor care se încadrează în categoriile prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. jj) pct. (iii) - (v) din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, art. 3 alin. (1) lit. ii) pct. (iii) - (v) din Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale și art. 5 alin. (1) lit. x) pct. 10 (iii) - (v) din Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii; Ordinul nr. 661/2021 pentru abrogarea Ordinului președintelui ANAP nr. 707/2018 privind stabilirea unui mecanism de creștere a competitivității companiilor deținute majoritar sau integral de stat prin intermediul procedurilor de achiziție publică/sectorială; Ordinul comun al președintelui ANAP și al președintelui Comisiei Naționale de Statistică și Prognoză nr. 1837/170/2021 privind revizuirea ratei de actualizare ce va fi utilizată la atribuirea contractelor de achiziție publică în anul 2022; Ordinul Președintelui ANAP nr. 1170/2021 privind aprobarea formularelor standard ale proceselor-verbale intermediare de evaluare aferente procedurilor de atribuire a contractelor/acordurilor-cadru de achiziție publică, a contractelor/acordurilor-cadru sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii; Ordinul comun al ministrului Agriculturii și Dezvoltării Rurale și președintelui ANAP nr. 238/1.290/2022 pentru aprobarea criteriilor de calificare privind capacitatea ofertanților, a factorilor de evaluare și a caietului de sarcini aferente atribuirii acordului-cadru/contractului de achiziție publică de produse - fructe, legume, lapte și produse lactate și produse de panificație în cadrul Programului pentru școli al României; Ordinul comun al președintelui Comisiei Naționale pentru Controlul Activităților Nucleare și președintelui ANAP nr. 264/2.583 /2022 pentru aprobarea Condițiilor specifice privind atribuirea anumitor contracte de achiziție publică și contracte sectoriale de produse, servicii și/sau lucrări destinate sistemelor care asigură funcțiile de securitate nucleară, securitate radiologică, protecție fizică, protecție împotriva amenințărilor cibernetice și exploatarea fiabilă a instalațiilor nucleare; Ordinul comun al președintelui ANAP și al președintelui Comisiei Naționale de Statistică și Prognoză nr. 2580/177/2022 privind revizuirea ratei de actualizare ce va fi utilizată la atribuirea contractelor de achiziție publică în anul 2023; Ordin comun al ministrului Investițiilor și Proiectelor Europene și al președintelui ANAP nr. 2129/1410/2022 privind aprobarea Listelor de verificare a achizițiilor publice aferente Planului național de redresare și reziliență al României; Ordinul comun al președintelui ANAP și al președintelui Comisiei Naționale de Statistică și Prognoză nr. 2580/177/2022 privind revizuirea ratei de actualizare ce va fi utilizată la atribuirea contractelor de achiziție publică în anul 2023; Ordin nr. 346/1.718 /2023 pentru aprobarea criteriilor de calificare privind capacitatea ofertanților, a factorilor de evaluare și a caietului de sarcini aferente atribuirii acordului-cadru/contractului de achiziție publică de produse – fructe, legume, lapte și produse lactate și produse de panificație în cadrul Programului pentru școli al României; Ordin nr. 1.554 din 17 august 2023 privind aprobarea structurii și conținutului Documentației standard de atribuire a contractului de achiziție publică/sectorială de produse; Ordin nr. 2.343/1.069/2023 privind revizuirea ratei de actualizare ce va fi utilizată la atribuirea contractelor de achiziție publică în anul 2024; Ordin nr. 2.395/2023 pentru aprobarea criteriilor ecologice aplicabile categoriilor de produse care au impact asupra mediului pe durata întregului ciclu de viață, prevăzute în anexa nr. 2 la Normele metodologice.

3. Executarea contractului:

Care sunt principalele surse de aplicare greșită (sau aspecte cu care este legată incertitudinea juridică)?

În cazul în care răspunsul dumneavoastră la întrebarea 2 sau la întrebarea 3 este afirmativ, la sfârșitul STAGE 3 vor apărea opțiuni suplimentare pentru a oferi detalii suplimentare.

- 1. Modificări ilegale ale contractului
- 2. Aplicarea greșită a instrumentelor de achiziții publice (dacă da, vă rugăm să precizați mai jos)
- 3. Alte motive (dacă da, vă rugăm să precizați mai jos)

Indicați cele mai bune practici care vizează atenuarea problemelor identificate în răspunsurile anterioare și furnizați un link către orice document accesibil publicului relevant pentru aspectele pe care le-ați indicat.

În cazul în care răspunsul dumneavoastră la oricare dintre întrebările din această secțiune a fost „Da”, vă rugăm să furnizați informații suplimentare cu privire la aceste elemente, dacă este cazul. Puteți enumera mai multe linkuri separate prin introducere.

* Materiale cu referire la cele mai frecvente neconformități găsite la nivelul documentațiilor de atribuire (furnizare, servicii, lucrări) și măsurile de remediere dispuse în vederea eliminării acestora: <https://anap.gov.ro/web/control-ex-ante/>

* Îndrumări:

- Îndrumare privind detalierea excesivă a listelor de prețuri în contractele de tip proiectare și execuție lucrări și utilizarea adecvată a fișelor tehnice/listei de informații tehnice aferente echipamentelor în cadrul contractelor de lucrări – publicat 07.03.2023;
- Îndrumare privind modele de structură de propunere financiară și de mecanisme de monitorizare și corelare cu condițiile de plată pentru contractele având ca obiect servicii de supervizare / dirigenție de șantier sau asistență tehnică din partea proiectantului – publicat 18.11.2022;
- Îndrumare privind mecanismul de plată în cazul contractelor având ca obiect servicii de supervizare /dirigenție de șantier sau de asistență tehnică din partea proiectantului – publicat 18.11.2022;
- Îndrumare privind modalitatea de formulare a cerinței privind experiența similară, aferentă procedurilor de atribuire a contractelor de servicii – lucrări care au ca obiect proiecte de regenerare urbană – publicat 14.12.2021;
- Îndrumare privind cheltuielile incidentale în cadrul contractelor de servicii intelectuale – publicat 25.11.2021;
- Îndrumare privind redactarea cerințelor referitoare la elaborarea graficului fizic, respectiv a graficului valoric de execuție – publicat 17.11.2021;
- Îndrumare privind noțiunile de subdelegare și subcontractare în cazul contractelor de delegare a serviciilor de utilități publice și diferențele dintre acestea – publicat 15.11.2021;
- Îndrumare privind solicitarea de garanție de bună execuție în cadrul contractelor de concesiuni - publicat 25.05.2023;
- Îndrumare privind utilizarea de limite procentuale pentru anumite elemente de preț în formularul de propunere financiară - publicat 20.01.2023;
- Îndrumare privind adecvarea solicitărilor de sesiuni demonstrative/demo-uri ca parte din propunerea tehnică în cadrul contractelor pentru achiziția de sisteme IT - publicat 13.01.2023;
- Îndrumare privind experiența solicitată expertului responsabil de pregătirea analizei cost-beneficiu - publicat 27.12.2021;
- Îndrumare privind modul de justificare a valorii estimate în cadrul unui contract de servicii intelectuale pentru care plata livrabilor este de tip sumă forfetară ("lumpsum") - publicat 14.12.2021;
- Îndrumare cu privire la relevanța certificatelor de management de proiect pentru a demonstra competența unui expert de a gestiona un proiect/contract - publicat 18.11.2021;
- Îndrumare privind modul de tratare a abaterilor tehnice minore, viciilor de formă și a erorilor aritmetice în cadrul procesului de evaluare a ofertelor – publicată 14.07.2023;
- Îndrumare privind evaluarea propunerilor financiare din punct de vedere al elementelor de preț (cazul contractelor de lucrări) – publicată în 25.05.2023;
- Îndrumare privind înlocuirea unui expert-cheie în timpul implementării contractului – publicată în 25.11.2022;
- Îndrumare privind instituția "terțului susținător" așa cum este aceasta reglementată în art. 182 din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice și în art. 196 din Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale – publicată în 25.01.2022;
- Îndrumare cu privire la clarificarea unor aspecte ce implică modificări contractuale într-un acord-cadru - publicată în 14.12.2021;
- Îndrumare privind analiza confidențialității ofertelor - publicată 07.03.2023;
- Îndrumare privind efectul de dependență în contractele din domeniul IT&C și prevenirea acestuia la nivelul documentațiilor de atribuire – publicată în 08.11.2022.

Materialele publicate vin în sprijinul autorităților/entităților contractante atât în vederea elaborării unor documentații de atribuire cât mai corecte, cât și în realizarea procesului de evaluare. În integralitatea lor, îndrumările elaborate se găsesc la <https://anap.gov.ro/web/documente-utile/notificari/>, <https://anap.gov.ro/web/documente-utile/indrumari/>.

La nivelul autorităților de management al programelor operaționale au fost emise instrucțiuni pentru a veni în sprijinul beneficiarilor fondurilor europene.

4. Probleme care pot apărea în diferite etape:

Care sunt principalele surse de aplicare greșită (sau aspecte cu care este legată incertitudinea juridică)?

În cazul în care răspunsul dumneavoastră la întrebarea 4 este afirmativ, vor apărea opțiuni suplimentare.

- 1. Aplicarea greșită a achizițiilor centralizate sau comune
- 2. Nerespectarea termenelor legale (prevăzute de legislația UE sau națională)
- 3. Implicarea prealabilă părtinitoare a candidaților sau a ofertanților
- 4. Alte aspecte (dacă da, vă rugăm să precizați mai jos)

Indicați cele mai bune practici care vizează atenuarea problemelor identificate în răspunsurile anterioare și furnizați un link către orice document accesibil publicului relevant pentru aspectele pe care le-ați indicat.

maxim 5000 caractere

În cazul în care răspunsul dumneavoastră la oricare dintre întrebările din această secțiune a fost „Da”, vă rugăm să furnizați informații suplimentare cu privire la aceste elemente, dacă este cazul. Puteți enumera mai multe linkuri separate prin introducere.

O realizare importantă a anului 2023 a fost finalizarea a două proiecte majore derulate de ANAP, cu finanțare europeană, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă (POCA). Este vorba despre proiectul "Creșterea capacității administrative a ANAP și a instituțiilor publice responsabile pentru implementarea Strategiei Naționale în domeniul Achizițiilor Publice" - SIPOCA 45, care a avut un impact semnificativ și a deschis drumul către achizițiile centralizate în România. Acest efort a condus la înființarea ONAC și a pus bazele pentru înființarea și operaționalizarea Unităților de Achiziții Centralizate (UCA) la nivel local- <https://anap.gov.ro/web/prezentare-proiect-poca/rezultate/>.

Scopul acestui proiect a fost creșterea capacității administrative a ANAP și a instituțiilor publice responsabile în implementarea Strategiei Naționale în domeniul Achizițiilor Publice, în vederea îmbunătățirii sistemului de achiziții publice din România. Obiectivele specifice ale proiectului au vizat în principal:- consolidarea funcțiilor strategice ale ANAP prin îmbunătățirea proceselor și a organizării interne;- simplificarea procesului de achiziție, reducerea timpului aferent derulării unei proceduri de achiziție publică;- crearea unui cadru instituțional dinamic al achizițiilor publice la nivel național, caracterizat printr-o aplicare și interpretare unitară a legislației în vigoare.

Cel de-al doilea proiect, "Sprijin în implementarea SNAP prin consolidarea capacității administrative a ANAP și a autorităților contractante" - SIPOCA 625. Agenția Națională pentru Achiziții Publice, în calitate de beneficiar, în parteneriat cu Institutul Național de Administrație, a finalizat proiectul "Sprijin în implementarea SNAP prin consolidarea capacității administrative a ANAP și a autorităților contractante", cofinanțat din Fondul Social European (FSE) prin Programul Operațional Capacitate Administrativă (POCA), Axa Prioritară 1: Administrație publică și sistem judiciar eficiente, Obiectivul Specific 1.4: Creșterea transparenței și responsabilității sistemului de achiziții publice în vederea aplicării unitare a normelor și procedurilor de achiziții publice și reducerea neregulilor în acest domeniu.

Proiectul a jucat un rol esențial în conturarea noii Strategii în domeniul achizițiilor publice pentru perioada 2023-2027. De asemenea, au fost derulate o serie de programe de formare specializată/perfecționare pentru un număr de peste 4.100 de profesioniști din domeniul achizițiilor publice, cu sprijinul Institutului Național de Administrație, partener în cadrul acestui proiect; înființarea și operaționalizarea a trei unități de achiziții centralizate (UCA) la nivel local; un număr de 187 de autorități contractante au fost sprijinite în vederea eficientizării procesului de achiziții publice și aplicării în mod unitar a normelor și procedurilor în domeniul achizițiilor publice: <https://anap.gov.ro/web/rezultate-sipoca-625/>.

În 2024, prin Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) va fi continuat programul de instruire specializată prin cursuri dedicate personalului autorităților/entităților contractante care derulează achiziții publice.

Un alt obiectiv realizat în anul 2023 l-a reprezentat implementarea ultimelor patru unități centralizate de achiziții publice care vor avea capacitatea de a gestiona procesul de achiziție în mod transparent, asigurându-se astfel optimizarea acestuia și reducerea costurilor administrative - <https://anap.gov.ro/web/pnrr-rezultate/>.

De asemenea, la finele anului 2021 au fost începute o serie de webinarii cu scopul de a deschide un canal direct de comunicare între ANAP și comunitățile de specialiști în achiziții publice care s-au bucurat de un interes din ce în ce mai crescut, canalul de Youtube al ANAP devenind cel mai popular canal al unei instituții publice din România: <https://anap.gov.ro/web/webinarii/>.

5. Care sunt dispozițiile legale specifice ale legislației UE privind achizițiile publice care ridică probleme?

Directiva 2014/23/UE („Directiva privind concesiunile”)

Directiva 2014/24/UE („directiva clasică”)

Directiva 2014/25/UE („Directiva privind utilitățile publice”)

Directiva 2007/66/CE („Directiva privind căile de atac”)

Vă rugăm să enumerați articolele directivelor și să descrieți problema cu care vă confrunțați (de exemplu, neclară, prea strictă/vagă, corespunde unor interpretări sau practici contradictorii):

maxim 5000 caractere

Directiva 2014/24/UE:

art.46 (1) din Directiva 2014/24/UE - conduce la interpretări sau practici contradictorii. ANAP a solicitat punct de vedere interpretativ de la CE cu privire la utilizarea loturilor. Interpretarea contradictorie ar fi provenit din lipsa unei indicații privind stabilirea loturilor pe parcursul unui an, respectiv dacă loturile sunt aferente unei proceduri sau unei achiziții (obiect al achiziției). De asemenea, motivul de a justifica neaplicarea unui drept, respectiv autoritățile contractante au dreptul de a lotiza, dar în cazul în care nu li se pare adecvată lotizarea, din diverse motive, acestea trebuie să justifice de ce, în plus, fără să existe o orientare privind limita justificării, ce ar reprezenta un motiv pertinent și ce nu.

art. 72 (4) din Directiva 2014/24/UE - vag. Nu există îndrumări specifice pentru situațiile de modificare contractuală fără aplicarea unei noi proceduri de atribuire. În ceea ce privește alin.(4) prima teză „Modificarea unui contract sau a unui acord-cadru în cursul perioadei sale de valabilitate este considerată substanțială în sensul alineatului (1) litera (e) atunci când, prin această modificare, contractul sau acordul-cadru prezintă caracteristici care diferă în mod substanțial de cele ale documentului inițial” reprezintă o definiție care nu respectă regulile logice de genul o modificare contractuală substanțială este o modificare contractuală substanțială. Nu se specifică foarte clar ce reprezintă acest substanțial, ce reprezintă faptul că un contract prezintă caracteristici care diferă în mod substanțial de cele ale documentului inițial. Acesta este și motivul pentru care România a intrat în procedură de punere în întârziere. Teza a doua a articolului, așa cum am fost orientați în rezolvarea punerii în întârziere, nu este limitativă, putând fi și alte situații, dar niciodată nu s-a emis vreo orientare din partea CE cu privire la acestea.

art. 74 și art. 76 din Directiva 2014/24/UE Light Touch Regime – neclar, îndeplinește interpretări sau practici contradictorii. Lipsesește cu desăvârșire o orientare în această zonă, un ghid, motivația existenței unui astfel de regim, limitele sale. În lipsa unei orientări clare, autoritățile contractante au tendința de a nu aplica Light Touch Regime, pe care nu-l înțeleg, ci aplică procedurile în mod tradițional.

art. 21 din Directiva 2014/24/UE - sunt prevederi neclare, respectiv vagi, care generează o practică neunitară, pe mai multe paliere: - nu rezultă că termenul „desemnate” este echivalent cu termenul „probate” sau „dovedite”, nu sunt precizate/clarificate limitele în care aceste informații pot fi desemnate ca fiind confidențiale (în practică s-a ajuns la situația aberantă în care, la proceduri de atribuire unor contracte de achiziție publică, finanțate din fonduri publice, inclusiv din fonduri structurale, și guvernate, în acest sens, de principiul transparenței, operatorii economici își declară ofertele, în integralitate, ca fiind confidențiale, inclusiv răspunsurile date la solicitările de clarificări primite de la autoritățile contractante, în cadrul respectivelor proceduri), etc.

considerentul (19) din Directiva 2014/24/UE - Prevederile sunt prevederi vagi, care generează o practică neunitară, pe mai multe paliere: - lotizare, interpretarea definiției „produse similare” vizavi de condițiile de îndeplinit (Fraza „În mod normal, un operator economic activ în domeniul respectiv ar putea să prezinte astfel de produse ca făcând parte din gama sa normală de produse” nu indică una din condițiile acestei definiții, ci mai degrabă o constatare, recomandare), etc. În plus, este de clarificat dacă practica impune aplicarea acestei definiții și în cazul serviciilor și lucrărilor.

Directiva 2014/25/UE: Aceleași prevederi în oglindă precizate și pentru Directiva 2014/24/UE respectiv -art. 65 (1) din Directiva 2014/25/UE;- art.89 (4) din Directiva 2014/25/UE;-art.91 din Directiva 2014/25/UE;-art.93 din Directiva 2014/25/UE, art. 39 din Directiva 2014/25/UE;-Considerentul (29) din Directiva 2014/25/UE.

6. Care sunt modelele și comportamentele care nu rezultă din aplicarea greșită sau din insecuritatea juridică, dar indică posibile probleme în aplicarea normelor privind achizițiile publice?

În cazul în care răspunsul dumneavoastră la oricare dintre aceste întrebări este afirmativ, mai jos vor apărea opțiuni suplimentare pentru a oferi detalii suplimentare.

- 1. Preferința pentru prețul cel mai scăzut drept criteriu de atribuire care afectează negativ calitatea achiziției (dacă da, vă rugăm să precizați mai jos)
- 2. Utilizarea frecventă a procedurilor derogatorii (dacă da, vă rugăm să precizați justificările utilizate pentru procedurile derogatorii)
- 3. Utilizarea frecventă a celor mai scurte termene posibile (dacă da, vă rugăm să precizați mai jos)
- 4. Atribuirea repetată a contractelor aceluiași operator economic
- 5. Atribuirea repetată de contracte operatorilor economici din țări terțe care nu fac obiectul AAP sau al altui acord internațional (dacă da, vă rugăm să precizați mai jos justificarea)
- 6. Contract atribuit într-o situație suspectată de concurență neloială (dacă da, a se vedea mai jos)
- 7. Utilizarea redusă a cerințelor ecologice sau a criteriilor de atribuire (dacă da, vă rugăm să ne furnizați mai jos explicații suplimentare)
- 8. Utilizarea redusă a cerințelor sociale sau a criteriilor de atribuire (dacă da, vă rugăm să ne furnizați mai jos explicații suplimentare)
- 9. Utilizarea redusă a achizițiilor publice în domeniul inovării (dacă da, vă rugăm să ne furnizați mai jos explicații suplimentare)
- 10. Lipsa monitorizării punerii în aplicare a contractului (dacă da, vă rugăm să precizați mai jos)
- 11. Alte aspecte (dacă da, vă rugăm să precizați mai jos)

1. Preferința pentru prețul cel mai scăzut drept criteriu de atribuire care afectează negativ calitatea achiziției, cauzată de:

- Lipsa profesionalizării
- Lipsa resurselor
- Constrângeri bugetare
- Achiziționarea de produse, lucrări sau servicii utilizate în mod obișnuit sau gata de utilizare

3. Utilizarea frecventă a celor mai scurte termene posibile din cauza:

- Lipsa unei planificări pe termen mediu/lung
- Situație de urgență neașteptată
- Alte justificări

6. Contract atribuit într-o situație suspectată de concurență neloială din cauza:

- Preț anormal de scăzut
- Cazuri suspectate de corupție
- Cazuri suspectate de coluziune
- Alte cauze

7. Utilizarea scăzută a cerințelor ecologice sau a criteriilor de atribuire, cauzată de:

- Lipsa guvernării
- Lipsa profesionalizării
- Lipsa securității juridice
- Prețuri mai mari
- Lipsa ofertelor disponibile pe piață
- Alte cauze

8. Utilizarea redusă a cerințelor sociale sau a criteriilor de atribuire, cauzată de:

- Lipsa guvernării

- Lipsa profesionalizării
- Lipsa securității juridice
- Prețuri mai mari
- Lipsa ofertelor disponibile pe piață
- Alte cauze

9. Utilizarea scăzută a achizițiilor publice în domeniul inovării, cauzată de:

- Lipsa guvernării
- Lipsa profesionalizării
- Lipsa securității juridice
- Prețuri mai mari
- Lipsa ofertelor disponibile pe piață
- Alte cauze

Indicați cele mai bune practici care vizează atenuarea problemelor identificate în răspunsurile anterioare și furnizați un link către orice document accesibil publicului relevant pentru aspectele pe care le-ați indicat.

maxim 5000 caractere

În cazul în care răspunsul dumneavoastră la oricare dintre întrebările din această secțiune a fost „Da”, vă rugăm să furnizați informații suplimentare cu privire la aceste elemente, dacă este cazul. Puteți enumera mai multe linkuri separate prin introducere.

ANAP - Rapoartele indicatorilor de performanță ai Sistemului Achizițiilor Publice disponibile la adresa: https://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2022/12/Analiza-Indicatorilor-de-Monitorizare-a-Eficienței-Procedurilor-de-Achiziție-Publice_2021.pdf; https://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2023/11/Analiza-indicatori-eficienta_2022-002.pdf; <https://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2024/03/Raport-de-activitate-ANAP-2023-1.pdf>.

În anul 2022 ANAP a dezvoltat un mecanism de monitorizare care constă în construirea unui tablou de bord interactiv necesar pentru analiza datelor bazat pe datele referitoare la procedurile de achiziție publică, ofertele operatorilor economici și contractele de achiziții disponibile în evidențele SEAP, precum și la datele și informațiile referitoare la contestațiile depuse de către operatorii economici la CNSC- https://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2023/07/Prezentare-rezultate-activitatea-nr-10_Mecanism-de-monitorizare_.pdf. Instrumentul poate fi utilizat în mod strategic pentru a îmbunătăți procesele și procedurile de achiziție, precum și pentru a permite vizualizarea indicatorilor pe care ANAP trebuie să îi raporteze sau care sunt utili activității specifice, sau chiar pentru a identifica tipurile de modele și comportamente care nu rezultă din aplicarea greșită sau din insecuritatea juridică, dar care ar putea indica posibile probleme în aplicarea normelor privind achizițiile publice.

De asemenea, prin activitatea de supervizare a modului de funcționare a sistemului achizițiilor publice /sectoriale, precum și cel al concesiunilor de lucrări și servicii realizată de către ANAP în vederea eficientizării funcționării acestuia (prin acțiunile tematice realizate în ultimii trei ani) pot fi determinate, printre altele și anumite tipuri de comportamente ale autorităților/entităților contractante, precum: preferința pentru prețul cel mai scăzut drept criteriu de atribuire, utilizarea frecventă a procedurilor derogatorii (negocierea fără publicare a anunțului de participare) sau utilizarea frecventă a celor mai scurte termene posibile, etc. Informații despre aceste acțiuni se găsesc în Rapoartele de activitate ale Agenției Naționale pentru Achiziții Publice: <https://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2022/03/Raport-activitate-ANAP-versiune-finala-1.pdf> și <https://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2023/05/Raport-de-activitate-ANAP-2022.pdf>.

La nivelul autorităților de management beneficiarii au fost atenționați, anterior semnării contractelor de finanțare, cu privire la respectarea prevederilor legale în ceea ce privește justificarea extremei urgente, respectarea Orientărilor CE (2020/C 108 I/01) pentru utilizarea cadrului privind achizițiile publice în situația de urgență legată de criza COVID-19. De asemenea, la nivelul sistemului de achiziții publice au fost organizate sesiuni de instruire cu privire la aplicarea corectă a prevederilor în domeniul achizițiilor publice.

V. Raportarea calitativă privind aplicarea sistemului de revizuire a achizițiilor publice

1. Vă rugăm să indicați cifrele relevante pentru sistemul național de revizuire în tabelul de mai jos, astfel cum se descrie mai jos.

(a) **Numărul de decizii de revizuire în primă instanță** (toate deciziile de revizuire în primă instanță),

(B) **Durata mediană a revizuirilor în primă instanță – durata mediană a tuturor căilor de atac în primă instanță** (numărul de zile calendaristice între o dată de începere și o dată de încheiere, în cazul în care data de începere este data înregistrării reclamației/acțiunii și data de încheiere este data emiterii deciziei de revizuire) și

(C) **Numărul deciziilor de revizuire în primă instanță care au fost atacate la nivelul (următor) judiciar și rezultatele acestora** – (toate deciziile de control în primă instanță care au fost atacate la nivelul (următor), atât din motive de merit, cât și din motive procedurale, în plus, trebuie să includă numărul de decizii de control în primă instanță care au fost confirmate (în principal);

b) (în principal) respinsă; sau

c) nu au fost nici susținute, nici respinse de (următorul) nivel judiciar (de exemplu, pentru că nu au fost încă decise, retrase).

	2021	2022	2023
A. Numărul deciziilor de revizuire în primă instanță	2906 emise de CNSC; 497 de instanța judecătorească	2783 emise de CNSC; 367 de instanța judecătorească	3057 emise de CNSC; 967 de instanța judecătorească
B. Durata mediană a examinărilor în primă instanță	31 zile de CNSC; 314 zile de instanța judecătorească	32 zile de CNSC; 361 zile de instanța judecătorească	33 zile de CNSC; 162 zile de instanța judecătorească
C. Numărul deciziilor de revizuire în primă instanță care au fost atacate la nivelul (următor) judiciar și rezultatele acestora	total - 1022; Din care: a) menținute - 356 ; b) respinse - 91 ; sau c) nici susținute, nici respinse de următorul nivel judiciar (de exemplu, deoarece nu au fost încă decise, retractate) - 406 (alte soluții) + 167 (în curs de soluționare).	total - 733; Din care: a) menținute -302 ; b) respinse - 74 ; sau c) nici susținute, nici respinse de următorul nivel judiciar (de exemplu, deoarece nu au fost încă decise, retractate)- 262 (alte soluții) + 95 (în curs de soluționare).	total - 869; Din care: a) menținute- 348- ; b) respinse 77; sau c) nici susținute, nici respinse de următorul nivel judiciar (de exemplu, deoarece nu au fost încă decise, retractate)- 312 (alte soluții) +132 (în curs de soluționare).

2. Indicați cele mai bune practici care vizează reducerea numărului de plângeri/acțiuni obstructive de revizuire (A)

maxim 5000 caractere

Observații privind calculul indicatorilor de la punctul 1: Conform Art. 24 din Legii nr.101/2016 CNSC soluționează pe fond contestația în termen de 20 de zile de la data primirii dosarului achiziției publice iar in cazuri temeinic justificate termenul de soluționare a contestației poate fi prelungit cu 10 zile. Durata medie de soluționare ca urmare a contestațiilor este calculata de la data depunerii contestației si data emiterii deciziei de CNSC. Durata medie de soluționare ca urmare a plângerilor este calculată de la momentul depunerii dosarului în prima instanță și momentul închiderii statistice a hotărârii judecătorești de către această instanță. Nu sunt disponibile alte elemente care să permită dezagregarea datelor disponibile în funcție de alte criterii (precum pragurile valorice pentru care este obligatorie transmiterea spre publicare către Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, etapa depunerii plângerii la instanța de judecată sau criterii privind obiectul plângerii și numărul de cauze exercitate ca urmare a contestațiilor). Informații despre bunele practici sunt menționate în materialele indicate la punctul 3 de mai jos.

3. A se indica cele mai bune practici care vizează reducerea duratei deciziilor de revizuire în primă instanță, astfel cum sunt indicate în coloana anterioară (B)

maxim 5000 caractere

Bunele practici vizează punctele 2, 3 și 4: Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor – Raport de activitate pentru anul 2021, Raport de activitate pentru anul 2022 și Raport de activitate pentru anul 2023 : <http://www.cnsc.ro/raport-de-activitate/>. Ministerul Justiției - Strategia de dezvoltare a sistemului judiciar 2022 – 2025 și planul de acțiuni aferent acesteia (SDSJ) adoptate prin Hotărârea Guvernului nr. 436 din 01 aprilie 2022: <https://www.just.ro/despre-noi/programe-si-strategii/strategii-nationale/>; Raport de activitate pentru anul 2021: <https://www.just.ro/despre-noi/rapoarte-si-studii/rapoarte/2021>, Raport de activitate pentru anul 2022: <https://www.just.ro/despre-noi/rapoarte-si-studii/rapoarte/2022>; Raportul de monitorizare SDSJ: <https://www.just.ro/wp-content/uploads/2024/01/Raport-de-monitorizare-SDSJ-30-iunie-2023-FINAL.pdf>; Institutul Național al Magistraturii: - Minute de la întâlnirile președinților secțiilor specializate ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și curților de apel dedicate unificării practicii judiciare în domeniul contencios administrativ și fiscal 2021-2022-2023: https://inm-lex.ro/wp-content/uploads/2023/01/Minuta-intalnire-practica-neunitara-SCAF-_Timisoara-22_23_04_2021_site.pdf; https://inm-lex.ro/wp-content/uploads/2022/01/Minuta-intalnire-SCAF-25_26-noiembrie-2021_GoogleMeet.pdf; https://inm-lex.ro/wp-content/uploads/2023/01/Minuta-intalnirii-5-6-mai-2022-Cluj_site.pdf; https://inm-lex.ro/wp-content/uploads/2023/07/Minuta-intalnirii-22-23-mai-2023-Bucuresti_final_site.pdf.

Strategia de dezvoltare a sistemului judiciar, precum și rapoartele menționate cuprind măsuri administrative aflate pe agenda fiecărei instituții din sistemul achizițiilor publice care au vizat activități concrete pentru rezolvarea problemelor în relație cu principale sursele/ cauze de aplicare greșită a normelor sau de incertitudine juridică. Acestea au avut la bază includerea obligației de sesizare în timp real a interpretărilor neunitare în vederea asigurării procesului decizional. Astfel, au fost organizate întâlniri periodice între actorii sistemului de achiziții publice - ANAP, CNSC, Instanțe Judecătorești și ai altor instituții implicate pentru clarificarea și uniformizarea abordărilor problematice, precum măsuri/pași ce vizează reducerea numărului de plângeri și/sau a duratei de soluționare a acestora. Acestea pot consta în digitalizarea sistemului judiciar - de la înregistrarea electronică a unui dosar nou pe rolul instanței de judecată și până la obținerea de copii legalizate ale unei hotărâri judecătorești dintr-un dosar aflat pe rolul instanței de judecată, respective profesionalizarea continuă a judecătorilor în soluționarea cauzelor privind achizițiile publice, etc. ANAP - Proiectul „Măsuri pentru sprijinirea eficienței sistemului de achiziții publice din România, cu accent pe reglementările privind remediile și căile de atac”, implementat în 2023, a fost realizat cu sprijin tehnic finanțat prin intermediul Instrumentului de Sprijin Tehnic (TSI) 2021-2027, gestionat de către Direcția Generală de Sprijin pentru Reforme Structurale a Comisiei Europene și a avut ca scop îmbunătățirea eficienței sistemului de achiziții publice, cu referire la sistemul de remedii și a căilor de atac în domeniul achizițiilor publice din țara noastră. Obiectivele specifice ale proiectului au vizat evaluarea practicilor în domeniul remediilor și identificarea oportunităților de îmbunătățire pentru dezvoltarea de instrumente pentru susținerea procesului decizional cu referire la monitorizarea eficienței sistemului de remedii.

4. A se indica cele mai bune practici care vizează reducerea numărului de căi de atac în primă instanță care au fost contestate la următorul nivel judiciar, astfel cum se indică în tabelul de mai sus (C)

maxim 5000 caractere

Informații despre bunele practici sunt menționate în materialele indicate la punctul 3 de mai sus.

VI. Fraudă, corupție, conflict de interese și alte nereguli grave

Descrieți acțiunile întreprinse și/sau mecanismele instituite pentru a asigura prevenirea, detectarea și raportarea adecvată a cazurilor de nereguli grave în materie de achiziții publice, inclusiv fraudă, corupție și conflicte de interese.

1. Cerințe de reglementare privind:

- Norme consolidate privind aplicarea sistemului de avertizare
- Norme consolidate privind transparența
- Norme consolidate privind conflictele de interese
- Norme consolidate privind combaterea corupției
- Norme consolidate privind aplicarea motivelor de excludere
- Alte reguli (dacă da, vă rugăm să descrieți mai jos)

1.1. Cele mai bune practici.

Dacă sunt disponibile, indicați cele mai bune practici care vizează detectarea neregulilor, astfel cum sunt marcate în coloana anterioară, și furnizați un link către orice document accesibil publicului relevant pentru aspectele pe care le-ați semnalat.

Vă rugăm să furnizați date cantitative, de exemplu: numărul de cazuri detectate și urmărite în continuare de autoritățile competente.

maxim 5000 caractere

Vă rugăm să furnizați informații suplimentare cu privire la aceste elemente, dacă este cazul. Puteți enumera mai multe linkuri separate prin introducere.

Curtea de Conturi a României - Regulamentul privind raportările de încălcare a legii și protecția avertizorului în interes public: <https://portal.rcc.ro/salvator/Continut/Hotarari%20Plen%202024.aspx>; Regulamentul privind activitatea de audit public extern: <https://www.curteadeconturi.ro/regulamente> ; Procedura de lucru privind valorificarea rapoartelor de audit: <https://portal.rcc.ro/salvator/Continut/Hotarari%20Plen%202023.aspx> ; Declarația de aderare a Curții de Conturi la Strategia Națională Anticorupție (SNA) 2021-2025 publicată la adresa: <https://portal.rcc.ro/salvator/Continut/SNA%202021-2025.aspx>.
Departamentul pentru Lupta Antifraudă - Strategia națională anticorupție 2021-2025 și documentele aferente acesteia - <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/249828>. A fost adoptată HG nr. 1269/2021 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție 2021-2025 și a documentelor aferente acesteia.
În cadrul SNA, DLAF este menționat printre principalele instituții publice a căror activitate se încadrează în sfera luptei împotriva corupției, făcând parte din arhitectura instituțională de prevenire și combatere a fenomenului corupției din România, acesta îndeplinind următoarele funcții: a) funcția de coordonare a luptei antifraudă, în scopul asigurării unei protecții efective și echivalente a intereselor financiare ale Uniunii Europene în România; b) funcția de control, în scopul identificării de nereguli, fraude și alte activități ilicite ce aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii Europene în România.

2. Măsuri de executare:

- Sistem de raportare/monitorizare instituit pentru prevenirea/detectarea fraudei, a corupției, a conflictelor de interese și a altor nereguli grave
- Sistemul de raportare/monitorizare instituit pentru a măsura fraudă, corupția, conflictele de interese și alte nereguli grave
- Existența unui audit sistemic pentru prevenirea/detectarea fraudei, a corupției, a conflictelor de interese și a altor nereguli grave
- Sistemul de sancțiuni instituit pentru a remedia fraudă, corupția, conflictele de interese și alte nereguli grave
- Alte reguli (dacă da, vă rugăm să descrieți mai jos)

2.1. Cele mai bune practici.

Dacă sunt disponibile, indicați cele mai bune practici care vizează detectarea neregulilor, astfel cum sunt marcate în coloana anterioară, și furnizați un link către orice document accesibil publicului relevant pentru aspectele pe care le-ați semnalat.

Vă rugăm să furnizați date cantitative, de exemplu: numărul de cazuri detectate și urmărite în continuare de autoritățile competente.

maxim 5000 caractere

Vă rugăm să furnizați informații suplimentare cu privire la aceste elemente, dacă este cazul. Puteți enumera mai multe linkuri separate prin introducere.

CCR: Registrul riscurilor de corupție și a vulnerabilităților specifice activității de audit public extern: <https://portal.rcc.ro/salvator/Continut/SNA%202021-2025.aspx>; Procedura CCR de sesizare a organelor de urmărire penală <https://portal.rcc.ro/salvator/Continut/Hotarari%20Plen%202023.aspx> și Situațiile sesizărilor penale: <https://www.curteadeconturi.ro/biblioteca?s=sesizari>; AA: rotația auditorilor publici externi, inclusiv funcțiile de conducere, ceea ce reprezintă o măsură fermă de control intern cu privire la funcțiile sensibile care garantează conformitatea cu standardele internaționale de audit (ISSAI 130 și ISSAI 140); a fost extins accesul auditorilor la sistemul ARACHNE; pregătirea profesională continuă a personalului în domeniul protejării intereselor financiare ale UE. ANI: Rezultatele sistemului PREVENT pentru perioada de referință sunt disponibile la: <https://www.integritate.eu>. DLAF: a transmisă către CE Contribuția României la Chestionarele privind punerea în aplicare a articolului 325 din TFUE pentru anii 2020, 2021, 2022 (întocmite în cursul anilor 2021, 2022, 2023). România transmite, prin intermediul DLAF, către OLAF prin sistemul integrat AFIS - IMS nereguli, suspiciuni de fraudă și fraude constatate de către autoritățile de gestionare a fondurilor europene nerambursabile: https://anti-fraud.ec.europa.eu/about-us/reports/annual-reports-protection-eus-financial-interests-pif-report_en. Consiliului Concurenței: Emiterea de avize/puncte de vedere /opinii referitoare la proiectele de acte normative incidente domeniului de achiziții publice; Solicitări ale autorităților/entităților contractante de emitere a unor puncte de vedere referitoare la indiciile plauzibile de excludere a unor ofertanți din procedura de achiziție publică; Elaborarea de ghiduri/opinii în vederea sprijinirii autorităților contractante în evaluarea indiciilor plauzibile și a operatorilor economici care participă cu ofertă comună la o procedură de achiziție publică și Alte activități de prevenire și combatere a licitațiilor trucate, acestea s-au realizat prin participarea la seminarii și conferințe. Informații disponibile la: <http://www.consiliulconcurentei.ro/>. Date cantitative: În 2021 ANI a analizat prin intermediul sistemului informatic PREVENT 7.803 proceduri de achiziție publică. Dintre aceste proceduri, aproximativ 20% se referă la contracte finanțate din fonduri europene. Aproximativ o treime din totalul procedurilor conțin 39.817 contracte subsecvente /loturi. În aceeași perioadă au fost emise 26 avertismente de integritate în valoare totală de aprox. 27 milioane euro. În 2022 ANI a analizat 19.335 proceduri de achiziție publică. Dintre aceste proceduri, aproximativ 22% se referă la contracte finanțate din fonduri europene. Aproximativ o treime din totalul procedurilor conțin 79.339 contracte subsecvente (loturi). În aceeași perioadă au fost emise 22 avertismente de integritate în valoare totală de aprox. 142,7 milioane euro. În 2023 ANI a analizat 19.134 proceduri de achiziție publică. Dintre aceste proceduri, aproximativ 24% se referă la contracte finanțate din fonduri europene. Aproximativ o treime din totalul procedurilor conțin 77.434 contracte subsecvente (loturi). În aceeași perioadă au fost emise 21 avertismente de integritate în valoare totală de aprox. 1,4 miliarde euro. DLAF a constatat 5 cazuri de fraudă privind derularea procedurilor de achiziții publice și 4 situații de conflict de interese sancționate de Codul penal. În anul 2021 au fost transmise prin sistemul integrat AFIS – IMS: 98 de cazuri de nereguli, 2 cazuri de suspiciuni de fraudă și un caz de fraudă constatată în aplicarea legislației naționale privind achizițiile publice, precum și un caz de neregulă privind nerespectarea prevederilor aferente conflictului de interese în aplicarea legislației naționale privind achizițiile publice. În 2022- 48 de cazuri de nereguli și 15 cazuri de suspiciuni de fraudă, iar în 2023- 80 de cazuri de nereguli. ANAP - În 2021 au fost verificate 3 proceduri de atribuire pentru care ANI a transmis 6 avertismente de integritate și o notificare. În 2022 au fost verificate 14 proceduri pentru care ANI a transmis 22 de avertismente de integritate și 3 notificări. În 2023 au fost verificate 18 proceduri pentru care ANI a transmis 23 de avertismente de integritate și 3 notificări. Consiliul Concurenței a finalizat 5 investigații privind încălcarea legislației de concurență, în contextul derulării procedurilor de licitație, în perioada 2021-2023, fiind impuse amenzi în valoare de circa 25.755.978,1 lei, unui număr de 17 întreprinderi. În anul 2021, Consiliul Concurenței a finalizat 2 investigații, fiind impuse amenzi totale în cuantum de 2.762.737,59 lei pentru 8 întreprinderi, în 2022 a finalizat 2 investigații, fiind impuse amenzi totale în cuantum de 2.479.011,93 lei pentru 6 întreprinderi, iar în 2023 a finalizat o investigație, fiind impuse amenzi totale în cuantum de 20.514.228,58 lei pentru 3 întreprinderi

3. Instrumente juridice neobligatorii/Măsuri de politică

- Orientări privind prevenirea fraudei, a corupției, a conflictelor de interese, a neregulilor grave
- Recomandări privind prevenirea fraudei, a corupției, a conflictelor de interese, a neregulilor grave
- Orientări privind conduita etică pentru personalul din administrația publică
- Orientări privind combaterea practicilor de dare sau luare de mită
- Orientări privind detectarea practicilor de coluziune/manipulare a ofertelor
- Orientări privind respectarea normelor în materie de concurență
- Strategia națională de prevenire a fraudei, corupției, conflictelor de interese, neregulilor grave
- Plan de acțiune pentru punerea în aplicare a practicilor de prevenire a fraudei, a corupției, a conflictelor de interese și a neregulilor grave
- Formare/conferință privind prevenirea fraudei, a corupției, a conflictelor de interese, a neregulilor grave
- Cooperarea consolidată între diferite organisme de stat
- Instituirea unui sistem de informații cu acces liber pentru a spori transparența (registru public, declarații
- Alte măsuri (dacă da, vă rugăm să descrieți mai jos)

3.1. Cele mai bune practici.

Dacă sunt disponibile, indicați cele mai bune practici care vizează detectarea neregulilor, astfel cum sunt marcate în coloana anterioară, și furnizați un link către orice document accesibil publicului relevant pentru aspectele pe care le-ați semnalat.

Vă rugăm să furnizați date cantitative, de exemplu: numărul de cazuri detectate și urmărite în continuare de autoritățile competente.

maxim 5000 caractere

Vă rugăm să furnizați informații suplimentare cu privire la aceste elemente, dacă este cazul. Puteți enumera mai multe linkuri separate prin introducere.

ANI: mecanismul de prevenire a conflictului de interese: <https://www.integritate.eu/prevent.aspx>; DLAF: a transmisă către CE Contribuția României la Rapoartele privind progresele înregistrate de statele membre ca urmare a Rapoartelor privind protejarea intereselor financiare ale UE 2019, 2020, 2021 (întocmite în cursul anilor 2021, 2022, 2023). CCR: Codul de conduită etică și profesională a personalului CCR - <https://www.curteadeconturi.ro/comitetul-de-etica>. DLAF: Strategia națională de luptă antifraudă pentru protecția intereselor financiare ale Uniunii Europene în România, 2023-2027- <https://antifrauda.gov.ro/w/romania-are-o-noua-strategie-nationala-de-lupta-antifrauda-pentru-protectia-intereselor-financiare-ale-uniunii-europene-in-romania-2023-2027-snlaf-centrata-pe-preventie-bucuresti-21-dece/>; CCR: Declarația de aderare a CCR la SNA 2021-2025, desemnarea reprezentantului CCR la Platforma de cooperare a autorităților independente și a instituțiilor anticorupție pentru implementarea SNA și a coordonatorului Planului de integritate, precum și pentru stabilirea altor măsuri în vederea implementării SNA 2021-2025. ANAP: <https://anap.gov.ro/web/integritate-institutionala/>; DLAF: conferințele privind prevenirea fraudei, a corupției, a conflictelor de interese, a neregulilor grave: <https://antifrauda.gov.ro/w/rapoarte-de-activitate/>. CCR: înființarea unui sistem de informații cu acces deschis pentru sporirea transparenței: <https://www.curteadeconturi.ro/declaratii>. Date cantitative - DLAF: Activități internaționale în domeniul protecției intereselor financiare ale Uniunii Europene, precum și în domenii conexe care asigură suportul pentru realizarea funcțiilor și obiectivelor instituționale - în cursul anului 2021 reprezentanții DLAF au participat la 35 activități internaționale, în 2022- la 45 activități, în 2023 - 34 activități. Activități în România: în anul 2021 la 22 activități la nivel național, în 2022 - 26 activități, în 2023 -12 activități. În calitate de coordonator național al luptei antifraudă, DLAF a încheiat protocoale de colaborare cu autorități și instituții publice: în 2021 a încheiat noi protocoale cu Universitatea Transilvania, respectiv cu ASE; în 2022 cu MS, ANAP, MTI și cu cele opt Agenții pentru Dezvoltare Regională pentru proiectele gestionate de către acestea, în calitate de autoritate de management pentru perioada de programare 2021-2027; a actualizat protocolul cu MIPE, pentru proiectele derulate prin Mecanismul de Redresare și Reziliență, pentru care MIPE îndeplinește calitatea de coordonator național; a continuat colaborarea interinstituțională prin încheierea unor protocoale de colaborare cu Corpul de control al Prim ministrului și cu Direcția pentru evidența persoanelor și administrarea bazelor de date din cadrul MAI; a continuat colaborarea cu mediul academic românesc, fiind încheiat un nou Protocol de colaborare cu Universitatea "Nicolae Titulescu", în anul 2023 DLAF a încheiat un protocol de cooperare cu Ministerul Culturii, în calitate sa de coordonator de reforme și/sau investiții pentru proiectele derulate de România prin Mecanismul de redresare și reziliență, a actualizat protocolul încheiat cu MDLPA, pentru proiectele derulate în cadrul programelor de cooperare teritorială, pentru perioadele de programare 2014-2020 și 2021-2027, respectiv pentru proiectele finanțate din fondurile externe rambursabile și nerambursabile acordate în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență pentru perioada 2021-2026, a actualizat protocoalele de cooperare existente încheiate cu MADR - Autoritatea de Management pentru POPAM, MDLPA și cu cele opt Agenții pentru Dezvoltare Regională, pentru eficientizarea fluxurilor de comunicare interinstituțională în vederea respectării obligațiilor față de Parchetul European. Alte măsuri: Consiliul Concurenței a organizat "Caravana Concurenței" - eveniment dedicat autorităților publice locale implicate în procesele de achiziție a lucrărilor /bunurilor/serviciilor, cu accent pe sfera posibilelor indicii care pot fi identificate de către acestea, vizând comportamente anticoncurențiale ale întreprinderilor participante, atât pe parcursul procedurii propriu-zise, cât și ulterior, pe perioada derulării contractelor. Totodată, sunt prezentate o serie de exemple practice de elemente ce au ridicat suspiciuni privind posibila concertare a comportamentelor comerciale ale ofertanților, astfel cum au rezultat din solicitările recente de emitere a punctelor de vedere de excludere în temeiul prevederilor legislației în domeniul achizițiilor publice, adresate de către autoritățile/entitățile contractante Consiliului Concurenței, precum și instrumentele de sesizare a Consiliului Concurenței, pentru asigurarea cu celeritate a unui proces competițional corect. În perioada 2022-2023 a organizat 7 evenimente în orașele Constanța (regiunea Sud-Est), Alba Iulia, Brașov, Sibiu, Târgu-Mureș (regiunea Centru), Craiova (regiunea Sud-Vest), Piatra-Neamț (regiunea Nord-Est).

VII. Nivelul participării IMM-urilor la achizițiile publice

Participarea IMM-urilor

este definită în Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei ca având mai puțin de 250 de angajați și o cifră de afaceri anuală de până la 50 de milioane EUR sau un bilanț total de cel mult 43 de milioane EUR.

Informații suplimentare sunt disponibile la adresa http://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/sme-definition_en

1. Raportare calitativă privind participarea IMM-urilor

Măsuri de politică:

- Inițiative politice lansate pentru a sprijini participarea IMM-urilor la achizițiile publice;
- Măsuri care vizează participarea IMM-urilor la diferite tehnici de achiziții agregate (acorduri-cadru, sisteme dinamice de achiziții și activități de achiziții centralizate);
- Măsuri care vizează participarea întreprinderilor nou-înființate și a celor în curs de extindere la achizițiile publice;
- Măsuri care să garanteze că plata pentru contractele de achiziții publice se efectuează la timp, în special în cazul IMM-urilor;
- Măsuri care vizează plățile către subcontractanți;
- Orientări pentru autoritățile contractante cu privire la aplicarea principiului „împărțire sau justificare” (privind împărțirea pe loturi);
- Măsuri de politică în vigoare pentru monitorizarea participării IMM-urilor la subcontractare
- Alte măsuri (dacă da, vă rugăm să descrieți mai jos)

1.1. Cele mai bune practici. A

se indica cele mai bune practici care vizează încurajarea participării IMM-urilor la achizițiile publice, astfel cum sunt indicate în coloana anterioară.

Vă rugăm să furnizați un link către orice document accesibil publicului relevant pentru aspectele pe care le-ați indicat.

maxim 5000 caractere

Strategia Națională în domeniul achizițiilor publice 2023-2027 (aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 554 /2023) are drept obiectiv general promovarea utilizării achizițiilor publice drept instrument strategic pentru a contribui la reziliența și redresarea economică a României, inclusiv prin asigurarea beneficiilor sociale, de mediu și inovatoare și a accesului crescut al IMM-urilor la piața achizițiilor publice. Măsuri privind IMM-urile prevăzute în Strategia Națională în domeniul achizițiilor publice 2023-2027: Asigurarea accesului IMM-urilor la piața achizițiilor publice prin implementarea unei platforme de dialog între reprezentanții sectorului public și ai IMM-urilor, continuarea simplificării legislației și dezvoltarea în continuare a unor documentații standard; Implementarea unui program de dezvoltare a aptitudinilor IMM-urilor în materie de achiziții publice:

<https://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2023/12/SNAP-2023-2027-oficial.pdf>

Notificare cu privire la interpretarea noțiunilor de furnizor și subcontractant în contractul de achiziție publică /sectorial: <https://anap.gov.ro/web/notificare-cu-privire-la-interpretarea-notiunilor-de-furnizor-si-subcontractant-in-contractul-de-achizitie-publica-sectorial/>

Notificare privind Decizia CJUE din data de 17 iunie 2021, pronunțată în cauza C 23/20: <https://anap.gov.ro/web/notificare-privind-decizia-cjue-din-data-de-17-iunie-2021-pronuntata-in-cauza-c-23-20/>

Sisteme dinamice de achiziții – Ghid de utilizare: <https://anap.gov.ro/web/sisteme-dinamice-de-achizitii-ghid-de-utilizare/>

Împărțirea pe loturi: art. 141 din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, art. 150 din Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale: <https://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2022/09/LEGE-nr.-98-din-19-mai-2016-oct-2022.pdf> și <https://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2022/10/LEGE-nr.-99-din-19-mai-2016.pdf>

Prevederi legale privind plata direct a subcontractanților: art. 218 din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, art. 232 din legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale: <https://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2022/09/LEGE-nr.-98-din-19-mai-2016-oct-2022.pdf> și <https://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2022/10/LEGE-nr.-99-din-19-mai-2016.pdf>

2. Raportarea cantitativă privind participarea IMM-urilor

Vă rugăm să cuantificați impactul acestor bune practici în tabelul de mai jos:

2.1. Valoarea contractelor atribuite direct IMM-urilor peste valoarea totală a contractelor atribuite – peste prag

	2021	2022	2023
Valoare (în milioane EUR)	4.229,94	9.770,87	9.947,35

2.1.1. Valoarea contractelor atribuite direct IMM-urilor peste valoarea totală a contractelor atribuite – sub prag

	2021	2022	2023
Valoare (în milioane EUR)	258,19	322,86	292,41

Vă rugăm să explicați metoda de calcul/evaluare utilizată pentru colectarea datelor.

2.1. Datele au fost extrase din platforma electronica www.e-licitatie.ro, de către operatorul SEAP și puse la dispoziția ANAP prin intermediul unor rapoarte predefinite, în luna februarie 2024; reprezintă informații despre valoarea contractelor atribuite/castigate de către IMM-uri și publicate de către autoritățile contractante în SEAP, până la data extragerii. Au fost însumate valorile contractelor atribuite în anul de raportare aferente procedurilor transmise la JOUE cu valoare estimată PESTE pragurile UE.

2.1.1. Datele au fost extrase din platforma electronica www.e-licitatie.ro, de către operatorul SEAP și puse la dispoziția ANAP prin intermediul unor rapoarte predefinite, în luna februarie 2024; reprezintă informații despre valoarea contractelor atribuite și publicate de către autoritățile contractante în SEAP, până la data extragerii. Au fost însumate valorile contractelor atribuite /castigate de către IMM-uri în anul de raportare aferente procedurilor transmise la JOUE cu valoare estimată SUB pragurile UE.

2.2. Numărul de contracte atribuite direct IMM-urilor peste numărul total de contracte atribuite – peste prag

	2021	2022	2023
Numărul	5.147	6.027	6.626

2.2.1. Numărul de contracte atribuite direct IMM-urilor peste numărul total de contracte atribuite – sub prag

	2021	2022	2023
Numărul	1.364	1.774	1.843

Vă rugăm să explicați metoda de calcul/evaluare utilizată pentru colectarea datelor.

maxim 5000 caractere

2.2. Datele au fost extrase din platforma electronica www.e-licitatie.ro, de către operatorul SEAP și puse la dispoziția ANAP prin intermediul unor rapoarte predefinite, în luna februarie 2024; reprezintă informații despre numărul contractelor atribuite și publicate de către autoritățile contractante în SEAP, până la data extragerii. Au fost numărate contractele atribuite/câștigate de către IMM-uri în anul de raportare aferente procedurilor transmise la JOUE cu valoare estimată PESTE pragurile UE. 2.2.1. Datele au fost extrase din platforma electronica www.e-licitatie.ro, de către operatorul SEAP și puse la dispoziția ANAP prin intermediul unor rapoarte predefinite, în luna februarie 2024; reprezintă informații despre numărul contractelor atribuite și publicate de către autoritățile contractante în SEAP, până la data extragerii. Au fost numărate contractele atribuite/câștigate de către IMM-uri în anul de raportare aferente procedurilor transmise la JOUE cu valoare estimată SUB pragurile UE.

VIII. Punerea în practică a achizițiilor publice strategice naționale

1. Achiziții publice ecologice („APE”)

Achizițiile publice ecologice („APE”) sunt definite ca „un proces prin care autoritățile publice încearcă să achiziționeze bunuri, servicii și lucrări cu un impact redus asupra mediului pe parcursul întregului lor ciclu de viață în comparație cu bunuri, servicii și lucrări cu aceeași funcție principală care altfel ar fi achiziționate.” [1] Comisia a propus un obiectiv voluntar de 50% APE per stat membru în ceea ce privește numărul și valoarea procedurilor relevante, care a fost salutat de Consiliu în 2008.

[1] comunicarea Comisiei [COM (2008) 400] „Achiziții publice pentru îmbunătățirea condițiilor de mediu”.

1.1. Care este situația actuală a achizițiilor publice ecologice în țara dumneavoastră? (cerințe de reglementare și măsuri de politică legate de APE)

1.1.1. Cum evaluați, în general, gradul de punere în aplicare a APE în țara dumneavoastră:

Vă rugăm să evaluați pe baza:

- Existența unui cadru juridic favorabil achizițiilor publice;
 - Existența unor politici/planuri de acțiune privind APE;
 - Dispoziții privind sprijinul practic acordat practicienilor;
 - Rezultatele monitorizării contractelor care includ cerințe de durabilitate;
 - Rezultatele monitorizării efectelor durabile.
-
- Punerea în aplicare este avansată
 - Punerea în aplicare este în curs de desfășurare
 - Punerea în aplicare este scăzută

Obiectivele generale ale politicilor privind APE sunt îndeplinite:

- Da
- Parțial
- Încă nu

1.1.2. Cerințele de reglementare existente în materie de APE în statul dumneavoastră membru:

- Obligație juridică generală care impune obiective APE
- Reglementări sectoriale care impun dezvoltarea durabilă, inclusiv achizițiile publice
- Reglementări sectoriale care încurajează dezvoltarea durabilă, inclusiv achizițiile publice
- Alte cerințe de reglementare (dacă da, vă rugăm să descrieți mai jos)

A se indica cele mai bune practici care vizează încurajarea utilizării criteriilor privind APE. Vă rugăm să furnizați un link către orice document accesibil publicului relevant pentru aspectele pe care le-ați indicat.

maxim 5000 caractere

Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice: Art. 51, 55, 156, 157, 179, 187, 188, 200: <https://anap.gov.ro/web/legea-nr-982016-privind-achizitiile-publice/>

Hotărârea Guvernului nr. 395/2016: Art. 32 alin. (6) și (6¹): <https://anap.gov.ro/web/hotararea-nr-3952016-pentru-aprobarea-normelor-metodologice-de-aplicare-a-prevederilor-referitoare-la-atribuirea-contractului-de-achizitie-publicaacordului-cadru-din-legea-nr-982016-privind-achiz/>

Pentru atribuirea contractelor de achiziție publică ecologică autoritatea contractantă include în cadrul criteriului de atribuire factori de evaluare privind protecția mediului. Autoritatea contractantă nu va utiliza costul cel mai scăzut/prețul cel mai scăzut drept criteriu de atribuire în cazul anumitor categorii de contracte de achiziție publică/ acorduri-cadru de produse care au impact asupra mediului, pe durata întregului ciclu de viață. Pentru categoriile de contracte de achiziție publică ecologică autoritatea contractantă va avea în vedere cel puțin factori de evaluare în legătură cu:

- a) contribuția procesului de fabricație la protecția mediului;
- b) lanțul de aprovizionare - canale scurte de aprovizionare;
- c) cea mai scurtă distanță de la locul de producție la locul de consum.

Pentru astfel de contracte, ponderea alocată factorului preț nu poate fi mai mare de 40%. Categoriile de produse vizate: Computere, monitoare, tablete, smartphone-uri; Hârtie de copiat și hârtie grafică; Echipamente de procesare a imaginii, consumabile pentru echipamente de procesare a imaginii; Mobilier; Produse de curățenie interioară; Alimente; Produse textile; Echipamente electrice și electronice utilizate în sectorul asistenței medicale; Produse pentru amenajarea spațiilor publice verzi; Centrale termice cu apă; Sistemele de iluminat rutier și de semnalizare rutieră; Autovehicule pentru transport rutier.

Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale și Hotărârea Guvernului nr. 394/2016 – conțin prevederi similare cu cele anterior menționate.

Prin Ordinul Președintelui Agenției Naționale pentru Achiziții Publice nr. 2.395 din 27 decembrie 2023, publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 2 din data de 03.01.2024, au fost aprobate criteriile ecologice aplicabile categoriilor de produse anterior enumerate care au impact asupra mediului pe durata întregului ciclu de viață: <https://anap.gov.ro/web/ordin-nr-2-395-2023-pentru-aprobarea-criteriilor-ecologice-aplicabile-categoriilor-de-produse-care-au-impact-asupra-mediului-pe-durata-intregului-ciclu-de-viata-prevazute-in-anexa-nr-2-la-norme-m/>

1.1.3. Măsurile de politică privind APE aplicate în statul dumneavoastră membru:

- Orientări pentru încurajarea utilizării APE
- Strategia națională de încurajare a utilizării APE
- Plan național de acțiune pentru punerea în aplicare a obiectivelor măsurabile în APE
- Obiectivul național al APE în anumite sectoare/în domeniul achizițiilor publice
- Monitorizarea/raportarea cu privire la utilizarea criteriilor APE
- Existența unui centru național de competență/a unei rețele naționale de experți pentru promovarea utilizării APE
- Existența unor grupuri de lucru specifice pentru promovarea utilizării APE în sectoare specifice
- Cursuri de formare periodice obligatorii pentru promovarea APE

- Cursuri de formare/evenimente/ateliere opționale pentru promovarea APE
- Instrument de informare online privind utilizarea/cele mai bune practici în materie de APE
- Alte măsuri de politică (dacă da, vă rugăm să descrieți mai jos)

A se indica cele mai bune practici care vizează încurajarea utilizării criteriilor privind APE. Vă rugăm să furnizați un link către orice document accesibil publicului relevant pentru aspectele pe care le-ați indicat.

maxim 5000 caractere

Principalele orientări pentru încurajarea utilizării APE au fost incluse în Ordinul Președintelui Agenției Naționale pentru Achiziții Publice nr. 2.395/27.12.2023 pentru aprobarea criteriilor ecologice aplicabile categoriilor de produse care au impact asupra mediului pe durata întregului ciclu de viață, menționat la secțiunea anterioară.

Link: <https://anap.gov.ro/web/ordin-nr-2-395-2023-pentru-approbarea-criteriilor-ecologice-aplicabile-categoriilor-de-produse-care-au-impact-asupra-mediului-pe-durata-intregului-ciclu-de-viata-prevazute-in-anexa-nr-2-la-norme-m/>

În plus, pe pagina de internet a Agenției Naționale pentru Achiziții Publice au fost publicate criteriile ecologice pentru mai multe categorii de produse, servicii și lucrări (în afara celor pentru care există obligativitatea utilizării factorilor de evaluare ecologici): <https://anap.gov.ro/web/criterii-ecologice/> și Link: <https://anap.gov.ro/web/achizitiile-publice-ecologice-in-spatiul-ue/>

Strategia Națională în domeniul achizițiilor publice 2023-2027 (aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 554 /2023) are drept obiectiv general promovarea utilizării achizițiilor publice drept instrument strategic pentru a contribui la reziliența și redresarea economică a României, inclusiv prin asigurarea beneficiilor sociale, de mediu și inovatoare și a accesului crescut al IMM-urilor la piața achizițiilor publice. Strategia are anexat un Plan de acțiune care include mai multe acțiuni pentru încurajarea aplicării achizițiilor publice ecologice la nivel național și indicatori de rezultat. Pentru măsurarea implementării obiectivului specific, care vizează inclusiv promovarea achizițiilor publice ecologice, au fost prevăzuți indicatori specifici de impact.

Link: <https://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2023/12/SNAP-2023-2027-oficial.pdf>

Rețeaua experților în achiziții publice organizează webinarii lunare în colaborare cu Agenția Națională pentru Achiziții Publice. La aceste evenimente a fost abordată inclusiv tema achizițiilor publice ecologice.

Link: <https://anap.gov.ro/web/webinar-achizitii-publice-xiii-18-01-2024/> sau <https://anap.gov.ro/web/webinar-achizitii-publice-vii-15-06-2023/>

Programe de formare specializată și de perfecționare în domeniul achizițiilor au fost organizate în perioada 2022-2023 la nivel național prin intermediul proiectului SIPOCA 625. Tematica acestor programe a vizat inclusiv achizițiile publice ecologice. Link: <https://anap.gov.ro/web/Cursuri%20gratuite%20de%20specializare%20cu%20formatori%20ANAP/?fbclid=IwAR2hDEsJGTRkdkzBqBPvoopTd8NbvC2hrsYxSLBXOIhW0IpQRJwxf2H9MMk>

<https://anap.gov.ro/web/inscrieri-deschise-pentru-programul-de-perfectionare-in-domeniul-achizitiilor-publice-destinat-alesilor-locali/>

<https://anap.gov.ro/web/inscrieri-la-cursurile-de-perfectionare-in-domeniul-achizitiilor-publice-pentru-verificatorii-interni/>

Programul de formare profesională al Comisiei Europene în domeniul achizițiilor publice ecologice derulat în România, în anul 2023, de REPER21 (Rețeaua Europeană pentru Promovarea unei Economii Responsabile, Secolul XXI) în parteneriat cu Agenția Națională pentru Achiziții Publice.

1.2. Care sunt principalele provocări pentru adoptarea achizițiilor publice ecologice?

- Lipsa de profesionalizare a personalului din domeniul achizițiilor publice
- Lipsa capacității personalului din domeniul achizițiilor publice

- Riscul sau percepția unui risc în rândul achizitorilor publici cu privire la costurile mai ridicate ale achizițiilor publice
- Riscul de indisponibilitate a unei oferte pe piață sau de percepție a unor cumpărători publici cu privire la existența unui astfel de risc
- Riscul unor acțiuni în justiție pentru aplicarea incorectă a criteriilor APE sau o percepție a unor achizitori publici cu privire la existența unui astfel de risc
- Lipsa orientărilor și a sprijinului în materie de politici privind APE
- Lipsa unei strategii politice privind APE
- Lipsa unor orientări privind punerea în aplicare a cerințelor/criteriilor privind APE în procedurile de achiziții publice
- Lipsa unei planificări strategice din partea cumpărătorilor
- Lipsă de interes
- Alte motive (dacă da, vă rugăm să explicați mai jos)

A se indica cele mai bune practici care vizează încurajarea utilizării criteriilor privind APE. Vă rugăm să furnizați un link către orice document accesibil publicului relevant pentru aspectele pe care le-ați indicat.

maxim 5000 caractere

Prin Proiectul SIPOCA 625, cofinanțat de Uniunea Europeană din Fondul Social European, Agenția Națională pentru Achiziții Publice în colaborare cu Institutul Național de Administrație și cu sprijinul tehnic al experților Băncii Mondiale au dezvoltat cadrul privind profesionalizarea în domeniul achizițiilor publice și au organizat, în perioada 2022-2023, programe de formare profesională în domeniul achizițiilor publice pentru 4100 persoane implicate în această activitate (programe de formare specializată și de perfecționare care au vizat în tematică inclusiv achizițiile publice ecologice). Continuarea programului de formare dezvoltat prin proiectul SIPOCA 625 este una dintre acțiunile prevăzute în Strategia națională în domeniul achizițiilor publice 2023-2027.

Link: <https://anap.gov.ro/web/Cursuri%20gratuite%20de%20specializare%20cu%20formatori%20ANAP/?fbclid=IwAR2hDEsJGTRkdkzBqbPvoopTd8NbvC2hrsYxSLBXOIhW0IpQRJwx2H9MMk>

<https://anap.gov.ro/web/inscrieri-deschise-pentru-programul-de-perfectionare-in-domeniul-achizitiilor-publice-destinat-alesilor-locali/>

<https://anap.gov.ro/web/inscrieri-la-cursurile-de-perfectionare-in-domeniul-achizitiilor-publice-pentru-verificatorii-interni/>

În ceea ce privește cadrul de profesionalizare, în perioada 2021-2023 s-au continuat demersurile raportate anterior pentru anul 2020, respectiv:

a) în anul 2021 Standardul ocupațional pentru ocupația „Expert achiziții publice”, actualizat în anul 2020 prin proiectul SIPOCA 625, a fost aprobat la nivelul Autorității Naționale pentru Calificări. Standardul ocupațional include acum teme de instruire privind achizițiile publice ce promovează dezvoltarea durabilă și inovarea, fiind aliniat cadrului de competențe elaborat pentru consilierul achiziții publice (funcție publică dedicată persoanelor cu atribuții în domeniul achizițiilor publice); Link: https://intern.anc.edu.ro/virtualanc/crud/standarde/standarde_occupationale_2014_prezent/brain/upload/1629132501.pdf

b) în anul 2021 a fost finalizat Studiul privind oportunitatea profesionalizării funcției de achiziții publice și introducerii unui sistem de stimulente, recomandările fiind preluate în Strategia Națională în domeniul achizițiilor publice 2023-2027; Link: <https://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2022/03/Studiu-privind-oportunitatea-profesionalizarii-functiei-de-achizitii.pdf>

c) în cursul anului 2023, Agenția Națională pentru Achiziții Publice a colaborat cu Agenția Națională a Funcționarilor Publici pentru promovarea cadrului de competențe pentru consilierul achiziții publice în cadrul „Metodologiei de analiză a posturilor pentru funcții publice stabilite în autoritățile și instituțiile publice centrale, teritoriale și locale”. Reiterăm faptul că acest cadru de competențe este aliniat cu ProcurCompEU și conține competențe privind achizițiile publice ce promovează dezvoltarea durabilă și inovarea. Link: <https://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2021/06/Anexa-1-Cadru-de-Competente-CAP.pdf>, <https://www.anfp.gov.ro/R/Doc/2023/Metodologii/Metodologia%20de%20analiza%20a%20posturilor%20final.pdf>, https://commission.europa.eu/system/files/2021-03/procurcompeu-romania-en_0.pdf

REPER21 (Rețeaua Europeană pentru Promovarea unei Economii Responsabile, Secolul XXI) în parteneriat cu Agenția Națională pentru Achiziții Publice derulează, începând din septembrie 2023, programul de formare profesională al Comisiei Europene (COM) în domeniul achizițiilor publice ecologice, dedicat autorităților contractante din România. La program participă persoane din cadrul autorităților contractante mari: spitale, universități, primării din municipiile reședință de județ, autorități din subordinea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii. Lista participanților a fost aprobată de Comisia Europeană. În 2023, au fost organizate 2 sesiuni de formare cu 22 de participanți.

2. Achiziții publice responsabile din punct de vedere social („APRS”)

Achizițiile publice responsabile din punct de vedere social sunt definite ca achiziții care iau în considerare unul sau mai multe considerente sociale pentru promovarea obiectivelor sociale. APRS acoperă o gamă largă de considerente sociale, cum ar fi oportunitățile de angajare, condițiile de muncă decente, respectarea drepturilor sociale și de muncă, incluziunea socială, egalitatea de șanse și accesibilitatea.

2.1. Care este situația actuală a APRS în țara dumneavoastră?

2.1.1. Cum evaluați, în general, gradul de punere în aplicare a APRS în țara dumneavoastră:

Vă rugăm să evaluați pe baza:

- Existența unui cadru juridic favorabil achizițiilor publice;
 - Existența unor politici/planuri de acțiune privind APRS;
 - Dispoziții privind sprijinul practic acordat practicienilor;
 - Rezultatele monitorizării contractelor care includ cerințe sociale;
 - Rezultatele monitorizării efectelor sociale.
- Punerea în aplicare este avansată
- Punerea în aplicare este în curs de desfășurare
- Punerea în aplicare este scăzută

Obiectivele generale ale politicilor APRS sunt îndeplinite:

- Da
- Parțial
- Încă nu

2.1.2. Cerințele de reglementare existente în materie de APRS în statul dumneavoastră membru:

- Obligație juridică generală care impune obiective APRS
- Cerințe obligatorii privind încadrarea în muncă a grupurilor vulnerabile
- Respectarea criteriilor minime privind drepturile omului și drepturile lucrătorilor în lanțul valoric
- Cerințe specifice APRS pentru executarea contractelor
- Motive de excludere obligatorii legate de APRS
- Reglementări sectoriale care impun egalitatea de tratament și nediscriminarea

Să indice cele mai bune practici care vizează încurajarea utilizării APRS. Vă rugăm să furnizați un link către orice document accesibil publicului relevant pentru aspectele pe care le-ați indicat.

maxim 5000 caractere

Pe site-ul Agenției Naționale pentru Achiziții Publice a fost publicată Comunicarea Comisiei „Achiziții responsabile social – un ghid al aspectelor sociale care trebuie luate în considerare în procedurile de achiziții publice”: <https://anap.gov.ro/web/informari-comisia-europeana-o-noua-sectiune-disponibila-pe-site-ul-anap/>

2.1.3. Măsurile de politică APRS aplicate în statul dumneavoastră membru:

- Orientări pentru încurajarea APRS
- Strategia națională de încurajare a APRS
- Plan național de acțiune pentru punerea în aplicare a obiectivelor măsurabile în cadrul APRS
- Obiectivul național al APRS în anumite sectoare/în toate sectoarele
- Monitorizarea/raportarea cu privire la utilizarea criteriilor APRS
- Existența unui centru național de competență/a unor grupuri de lucru specifice pentru promovarea utilizării APRS
- Cursuri de formare periodice obligatorii pentru promovarea APRS
- Cursuri de formare/evenimente/ateliere opționale pentru promovarea APRS

- Instrument de informare online privind utilizarea/cele mai bune practici ale APRS
- Alte măsuri de politică (dacă da, vă rugăm să descrieți mai jos)

Să indice cele mai bune practici care vizează încurajarea utilizării APRS. Vă rugăm să furnizați un link către orice document accesibil publicului relevant pentru aspectele pe care le-ați indicat.

maxim 5000 caractere

Conform celor deja menționate la secțiunea privind Achizițiile Publice Ecologice, Strategia Națională în domeniul achizițiilor publice 2023-2027 promovează utilizarea achizițiilor publice drept instrument strategic pentru a contribui la reziliența și redresarea economică a României, inclusiv prin asigurarea beneficiilor sociale, de mediu și inovatoare și a accesului crescut al IMM-urilor la piața achizițiilor publice. În Planul de acțiune al Strategiei sunt incluse mai multe acțiuni pentru încurajarea aplicării achizițiilor publice responsabile social la nivel național și indicatori de rezultat. Pentru măsurarea implementării obiectivului specific, care vizează inclusiv promovarea achizițiilor publice responsabile social, au fost prevăzuți indicatori specifici de impact. <https://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2023/12/SNAP-2023-2027-oficial.pdf>

Participarea Agenției Naționale pentru Achiziții Publice (ANAP) la activitatea Comunității de Practică pentru Economia Socială (SECOP), care a fost constituită de către Ministerul Muncii și Solidarității Sociale în anul 2022. La întâlnirile SECOP din perioada 2022-2023 s-au discutat măsurile de politică publică privind achizițiile publice responsabile social, inclusiv încurajarea participării întreprinderilor sociale la procedurile de achiziții publice. <https://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2023/05/Raport-de-activitate-ANAP-2022.pdf>

Programe de formare specializată și de perfecționare în domeniul achizițiilor care au fost organizate în perioada 2022-2023 la nivel național prin intermediul proiectului SIPOCA 625. Tematica acestor programe a vizat inclusiv achizițiile publice responsabile social. <https://anap.gov.ro/web/Cursuri%20gratuite%20de%20specializare%20cu%20formatori%20ANAP/?fbclid=IwAR2hDEsJGTRkdkzBqbPvoopTd8NbvC2hrsYxSLBXOIhW0IpQRJwxf2H9MMk>

<https://anap.gov.ro/web/inscrieri-deschise-pentru-programul-de-perfectionare-in-domeniul-achizitiilor-publice-destinat-alesilor-locali/>

<https://anap.gov.ro/web/inscrieri-la-cursurile-de-perfectionare-in-domeniul-achizitiilor-publice-pentru-verificatorii-interni/>

2.2. Provocări-cheie – Care sunt principalele provocări în ceea ce privește adoptarea APRS?

- Lipsa de profesionalizare a personalului din domeniul achizițiilor publice
- Lipsa capacității personalului din domeniul achizițiilor publice
- Risc sau o percepție a riscului în rândul achizitorilor publici cu privire la costurile mai ridicate ale achizițiilor publice
- Riscul de indisponibilitate a unei oferte pe piață sau de percepție a unor cumpărători publici cu privire la existența unui astfel de risc
- Riscul unor acțiuni în justiție pentru aplicarea incorectă a APRS sau o percepție a unor achizitori publici cu privire la existența unui astfel de risc
- Lipsa orientărilor și a sprijinului în materie de politici în ceea ce privește APRS
- Lipsa unei strategii de politică privind APRS
- Lipsa de orientări privind punerea în aplicare/punerea în aplicare insuficientă a politicilor privind APRS
- Lipsa unei planificări strategice din partea cumpărătorilor
- Lipsă de interes
- Alte motive (dacă da, vă rugăm să explicați mai jos)

Să indice cele mai bune practici care vizează încurajarea utilizării APRS. Vă rugăm să furnizați un link către orice document accesibil publicului relevant pentru aspectele pe care le-ați indicat.

maxim 5000 caractere

Programele de formare profesională organizate prin proiectul SIPOCA 625 în perioada 2022-2023 au vizat în tematică inclusiv achizițiile publice responsabile social. Demersurile privind profesionalizarea, efectuate în perioada 2021-2023, respectiv aprobarea Standardului ocupațional revizuit pentru ocupația „Expert achiziții publice”, finalizarea Studiului privind oportunitatea profesionalizării funcției de achiziții publice și introducerii unui sistem de stimulente și promovarea cadrului de competențe pentru consilierul achiziții publice au avut în vedere teme de instruire și competențe privind achizițiile publice ce promovează dezvoltarea durabilă și inovarea (inclusiv privind achizițiile publice responsabile social). Mai multe detalii au fost furnizate la secțiunea Achiziții Publice Ecologice.

<https://anap.gov.ro/web/Cursuri%20gratuite%20de%20specializare%20cu%20formatori%20ANAP/?fbclid=IwAR2hDEsJGTRkdkzBqbPvoopTd8NbvC2hrsYxSLBXOIhW0IpQRJwxf2H9MMk>, <https://anap.gov.ro/web/inscrieri-deschise-pentru-programul-de-perfectionare-in-domeniul-achizitiilor-publice-destinat-alesilor-locali/>, <https://anap.gov.ro/web/inscrieri-la-cursurile-de-perfectionare-in-domeniul-achizitiilor-publice-pentru-verificatorii-interni/>, https://intern.anc.edu.ro/virtualanc/crud/standarde/standarde_occupationale_2014_prezent/brain/upload/1629132501.pdf, <https://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2022/03/Studiu-privind-oportunitatea-profesionalizarii-functiei-de-achizitii.pdf>, <https://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2021/06/Anexa-1-Cadru-de-Competente-CAP.pdf>, <https://www.anfp.gov.ro/R/Doc/2023/Metodologii/Metodologia%20de%20analiza%20a%20posturilor%20final.pdf>, https://commission.europa.eu/system/files/2021-03/procurcompeu-romania-en_0.pdf

3. Achiziții publice în domeniul inovării

O soluție inovatoare este definită la articolul 2 alineatul (1.22) din Directiva 2014/24/UE ca fiind „un produs, serviciu sau proces nou sau îmbunătățit în mod semnificativ”. Aceasta include nu numai soluțiile care rezultă din C & D, ci și soluțiile care rezultă din activități, „inclusiv, dar fără a se limita la procesele de producție, de construcție sau de construcție, o nouă metodă de comercializare sau o nouă metodă organizațională în practicile comerciale, organizarea locului de muncă sau relațiile externe”. Vă rugăm să raportați cu privire la ambele dimensiuni.

3.1. Care este situația actuală a achizițiilor publice în domeniul inovării în țara dumneavoastră?

3.1.1. Cum evaluați, în general, gradul de implementare a achizițiilor publice în domeniul inovării în țara dumneavoastră:

Vă rugăm să evaluați pe baza:

- Existența unui cadru juridic favorabil achizițiilor publice;
- Existența unor politici/planuri de acțiune în domeniul inovării;
- Dispoziții privind sprijinul practic acordat practicienilor;
- Rezultatele monitorizării contractelor care includ aspecte legate de inovare;
- Rezultatele monitorizării achizițiilor publice în domeniul inovării.

- Punerea în aplicare este avansată
- Punerea în aplicare este în curs de desfășurare
-

Punerea în aplicare este scăzută

Obiectivele generale ale politicilor de sprijinire a inovării sunt îndeplinite:

- Da
- Parțial
- Încă nu

3.1.2. Măsuri de politică în domeniul inovării aplicate în statul dumneavoastră membru:

- Orientări pentru descrierea achizițiilor publice în domeniul inovării
- Strategia națională de încurajare a achizițiilor publice în domeniul inovării
- Plan național de acțiune pentru punerea în aplicare a obiectivelor măsurabile de achiziție a inovării
- Obiectivul național de a achiziționa inovare în anumite sectoare/în toate sectoarele
- Monitorizarea/raportarea achizițiilor publice în domeniul inovării
- Existența unui centru național de competență/a unor grupuri de lucru specifice elaborează politici privind achizițiile publice în domeniul inovării
- Cursuri de formare obligatorii legate de achizițiile publice în domeniul inovării
- Cursuri de formare/evenimente/ateliere opționale legate de achizițiile publice în domeniul inovării
- Instrument de informare online privind utilizarea/cele mai bune practici legate de achizițiile publice în domeniul inovării
- Alte măsuri de politică (dacă da, vă rugăm să descrieți mai jos)

A se indica cele mai bune practici care vizează încurajarea achizițiilor publice în domeniul inovării. Vă rugăm să furnizați un link către orice document accesibil publicului relevant pentru aspectele pe care le-ați indicat.

maxim 5000 caractere

Conform celor deja menționate la secțiunile anterioare, Strategia Națională în domeniul achizițiilor publice 2023-2027 promovează utilizarea achizițiilor publice drept instrument strategic pentru a contribui la reziliența și redresarea economică a României, inclusiv prin asigurarea beneficiilor sociale, de mediu și inovatoare și a accesului crescut al IMM-urilor la piața achizițiilor publice. În Planul de acțiune al Strategiei sunt incluse mai multe acțiuni pentru încurajarea aplicării achizițiilor publice de inovare la nivel național și indicatori de rezultat. Pentru măsurarea implementării obiectivului specific, care vizează inclusiv promovarea achizițiilor publice de inovare, au fost prevăzuți indicatori specifici de impact.

<https://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2023/12/SNAP-2023-2027-oficial.pdf>

Programe de formare specializată și de perfecționare în domeniul achizițiilor care au fost organizate în perioada 2022-2023 la nivel național prin intermediul proiectului SIPOCA 625. Tematica acestor programe a vizat inclusiv achizițiile publice de inovare.

<https://anap.gov.ro/web/Cursuri%20gratuite%20de%20specializare%20cu%20formatori%20ANAP/?fbclid=IwAR2hDEsJGTRkdkzBqbPvoopTd8NbvC2hrsYxSLBXOIhW0IpQRJwxf2H9MMk>

<https://anap.gov.ro/web/inscrieri-deschise-pentru-programul-de-perfectionare-in-domeniul-achizitiilor-publice-destinat-alesilor-locali/>

<https://anap.gov.ro/web/inscrieri-la-cursurile-de-perfectionare-in-domeniul-achizitiilor-publice-pentru-verificatorii-interni/>

Pe site-ul Agenției Naționale pentru Achiziții Publice au fost publicate Orientările Comisiei Europene cu privire la achizițiile publice inovatoare. Comunicarea este un document de orientare care prezintă în mod concis aspectele fundamentale ale achizițiilor publice în domeniul inovării. Acest tip de achiziții oferă oportunități pentru dezvoltarea de soluții inovatoare, cu scopul obținerii de beneficii privind valoarea adăugată în ceea ce privește calitatea, eficiența din punctul de vedere al costurilor, impactul social/de mediu și oferirea de oportunități pentru piața furnizorilor.

<https://anap.gov.ro/web/comisia-europeana-informari/>

<https://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2023/09/Orientari-achizitii-in-domeniul-inovarii.pdf>

În biblioteca de spețe gestionată de Agenția Națională pentru Achiziții Publice sunt prezentate cele mai frecvente întrebări ale autorităților contractante cu privire la achizițiile publice inovatoare.

<https://achizitiipublice.gov.ro/search?q=parteneriat%20pentru%20inovare&t=3&z=0>

3.2. Provocări-cheie – Care sunt principalele provocări pentru adoptarea achizițiilor publice în domeniul inovării?

- Lipsa de profesionalizare a personalului din domeniul achizițiilor publice
- Lipsa capacității personalului din domeniul achizițiilor publice
- Riscul sau percepția unui risc în rândul achizitorilor publici cu privire la costurile mai ridicate ale achizițiilor publice
- Riscul de indisponibilitate a unei oferte pe piață sau de percepție a unor cumpărători publici cu privire la existența unui astfel de risc
- Riscul unor acțiuni în justiție pentru proceduri efectuate în mod eronat
- Lipsa orientărilor politice și a sprijinului pentru inovare
- Lipsa unei strategii politice privind achizițiile publice în domeniul inovării
- Lipsa unei planificări strategice din partea cumpărătorilor
- Lipsă de interes
- Alte motive (dacă da, vă rugăm să explicați mai jos)

Indicați cele mai bune practici care vizează atenuarea problemelor indicate.

maxim 5000 caractere

Similar celor prezentate la secțiunile anterioare, programele de formare profesională organizate prin proiectul SIPOCA 625 în perioada 2022-2023 au vizat în tematică inclusiv achizițiile publice de inovare. Demersurile privind profesionalizarea, efectuate în perioada 2021-2023, respectiv aprobarea Standardului ocupațional revizuit pentru ocupația „Expert achiziții publice”, finalizarea Studiului privind oportunitatea profesionalizării funcției de achiziții publice și introducerii unui sistem de stimulente și promovarea cadrului de competențe pentru consilierul achiziții publice au avut în vedere teme de instruire și competențe privind achizițiile publice ce promovează dezvoltarea durabilă și inovarea. Mai multe detalii despre acțiunile de profesionalizare au fost furnizate la secțiunea Achiziții Publice Ecologice.

<https://anap.gov.ro/web/Cursuri%20gratuite%20de%20specializare%20cu%20formatori%20ANAP/?fbclid=IwAR2hDEsJGTRkdkzBqbPvoopTd8NbvC2hrsYxSLBXOIhW0IpQRJwxf2H9MMk>

<https://anap.gov.ro/web/inscrieri-deschise-pentru-programul-de-perfectionare-in-domeniul-achizitiilor-publice-destinat-alesilor-locali/>

<https://anap.gov.ro/web/inscrieri-la-cursurile-de-perfectionare-in-domeniul-achizitiilor-publice-pentru-verificatorii-interni/>

https://intern.anc.edu.ro/virtualanc/crud/standarde/standarde_ocupationale_2014_prezent/brain/upload/1629132501.pdf

<https://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2022/03/Studiu-privind-oportunitatea-profesionalizarii-functiei-de-achizitii.pdf>

<https://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2021/06/Anexa-1-Cadru-de-Competente-CAP.pdf>

<https://www.anfp.gov.ro/R/Doc/2023/Metodologii/Metodologia%20de%20analiza%20a%20posturilor%20final.pdf>

https://commission.europa.eu/system/files/2021-03/procurcompeu-romania-en_0.pdf

IX. Nivelul concurenței în domeniul achizițiilor publice

1. Monitorizați nivelul concurenței în domeniul achizițiilor publice în țara dumneavoastră? Pentru

a evalua, vă rugăm să luați în considerare în special: proporția ofertelor unice, proporția procedurilor negociate fără publicare prealabilă, proporția ofertelor anulate

- Da, nivelul concurenței este monitorizat
- Da, nivelul concurenței este monitorizat parțial (nu este cuprinzător pentru toate piețele de achiziții publice)
- Nu, nivelul concurenței nu este monitorizat

Dacă răspunsul la întrebarea anterioară este afirmativ, vă rugăm să indicați dacă nivelul concurenței în comparație cu perioada de raportare anterioară:

- Crescut
- A rămas neschimbată
- A scăzut

Dacă răspunsul la întrebarea de mai sus este afirmativ, vă rugăm să furnizați cele mai bune practici (de exemplu: inclusiv cu privire la instrumentele utilizate, metodologie, indicatori etc.)

maxim 5000 caractere

Nivelul concurenței în domeniul achizițiilor publice este monitorizat de ANAP prin calculul indicatorilor specifici, respectiv: numărul mediu de oferte primite pe tip de procedură, în funcție de tipul contractului, numărul mediu de oferte pe tip de contract, raportat la intervale valorice, număr mediu de oferte primite pe categorie de cod CPV, în funcție de tipul contractului, rata de respingere a ofertanților, pe tip de contract / tip de procedură, rata de respingere a ofertanților pe categorie de coduri CPV, contracte atribuite în baza unei singure oferte primite, numărul procedurilor de negociere fără publicare prealabilă.

2. Ați lansat/finalizat o analiză cuprinzătoare a principalelor cauze ale lipsei concurenței pe piața achizițiilor publice în cursul actualei perioade de raportare?

- Da, o analiză cuprinzătoare a principalelor cauze ale lipsei concurenței a fost lansată/finalizată în perioada de raportare actuală
- Nu, în actuala perioadă de raportare nu a fost lansată/finalizată o analiză cuprinzătoare a principalelor cauze ale lipsei concurenței
- Nu, o analiză cuprinzătoare a principalelor cauze ale lipsei concurenței nu a fost lansată/finalizată în perioada de raportare actuală, deoarece nivelul concurenței este satisfăcător

3. Care sunt sectoarele cele mai afectate de concurența scăzută?

Vă rugăm să enumerați sectoarele vizate:

maxim 5000 caractere

Din analiza indicatorilor de performanță ai Sistemului de achiziții publice, în perioada 2021 – 2022 (analiza indicatorilor aferenți anului 2023 este în curs de realizare), cele mai afectate sectoare de concurență scăzută, unde sectoarele sunt asimilate codurilor CPV au fost următoarele:
2021 - 38 Echipamente de laborator, optice si de precizie (cu exceptia ochelarilor), 42 Echipamente industriale, 48 Pachete software si sisteme informatice, 43 Utilaje pentru minerit, cariere de piatra si constructii, 16 Utilaje agricole, 50 Servicii de reparare si intretinere, 72 Servicii IT: consultanta, dezvoltare de software, internet si asistenta, 60 Servicii de transport (cu exceptia transportului de deseuri) - număr mediu de oferte calculat, două; 33 Echipamente medicale, produse farmaceutice și produse de îngrijire personală,

45 Lucrări de construcție – o singură ofertă

2022 - 34 Echipament de transport și produse auxiliare pentru transport, 38 Echipamente de laborator, optice și de precizie (cu excepția ochelarilor), 42 Echipamente industriale, 77 Servicii pentru agricultură, silvicultură, horticultură, acvacultură și apicultură, 50 Servicii de reparare și întreținere – număr mediu de oferte calculat, două; 45 Lucrări de construcție, 33 Echipamente medicale, produse farmaceutice și produse de îngrijire personală – o singură ofertă

Vă rugăm să enumerați alți factori relevanți (de exemplu, regiuni, zone, nivel administrativ, tip de achizitor public, perioadă calendaristică):

maxim 5000 caractere

În funcție de organizarea administrativă, în perioada 2021- 2022, cele mai multe contracte încheiate cu o singură ofertă (pe sectoarele de activitate care în general, înregistrează cel mai mare număr de contracte cu o singură ofertă, respectiv 33 Echipamente medicale, produse farmaceutice și produse de îngrijire personală și 45 Lucrări de construcție), au fost încheiate de către autoritățile/entitățile din regiunile: Nord-Vest, București-Ilfov, Nord-Est și Centru;

În ceea ce privește tipul de activitate al autorităților/entităților contractante care au încheiat cele mai multe contracte cu o singură oferta, pe aceleași sectoare de activitate, se evidențiază: sănătate, servicii generale ale administrațiilor publice, educație – CPV 33, respectiv servicii generale ale administrațiilor publice, electricitate și altele – CPV 45.

4. Care sunt principalele cauze ale scăderii concurenței?

- 1. Structura pieței (de exemplu, dimensiunea pieței)
- 2. Concentrarea pieței în sectoarele în cauză
- 3. Numărul recurent, deosebit de scăzut de ofertanți din cauza (dacă da, vă rugăm să precizați mai jos):
- 4. Atractivitatea scăzută a pieței achizițiilor publice, în special (dacă da, vă rugăm să precizați mai jos):
- 5. Practici de piață anticoncurențiale (coluziuni)
- 6. Alte motive (dacă da, vă rugăm să precizați mai jos)

4. Atractivitatea scăzută a pieței achizițiilor publice, în special:

- Lipsa cunoștințelor de piață ale cumpărătorilor (cerere nerealistă)
- Lipsa planificării pe termen mediu/lung a nevoilor în materie de achiziții publice
- Dimensiunea contractului nu este optimă (prea mare pentru IMM-uri, prea mică pentru non-IMM-uri)
- Documente și cerințe complexe privind licitația
- Scurtă perioadă disponibilă pentru publicarea și depunerea ofertei
- Sarcină administrativă ridicată legată de depunerea ofertei
- Lipsa de încredere a întreprinderilor în șanse echitabile de a câștiga (de exemplu, suspiciune de fraudă, corupție, conflict de interese și alte nereguli grave)
- Posibilitate limitată de modificare a contractului
- Clauze contractuale stricte și riscul de sancțiuni
- Risc ridicat de întârziere sau de neplată
- Percepția lipsei de atractivitate a achizițiilor publice

6. Alte motive, vă rugăm să precizați:

maxim 5000 caractere

1. În anul 2021 Agenția Națională pentru Achiziții Publice a efectuat o acțiune de supervizare privind Identificarea presupuselor abateri de la conformitate în raport cu legislația în materia achizițiilor publice

referitoare la atribuirea contractelor/acordurilor-cadru de achiziție publică de servicii/lucrări de întreținere a drumurilor atribuite de autorități publice locale. În urma derulării acțiunii s-a constatat că în mod frecvent autoritățile contractante procedează incorect, fără a defalca pe loturi procedura de atribuire atunci când obiectul contractului o impune, fapt ce are ca efect o participare redusă a operatorilor economici. Astfel, ca urmare a concurenței reduse, se creează premisele afectării scopului prevăzut de legislația în materia achizițiilor publice, respectiv realizarea achizițiilor publice în condiții de eficiență economică și socială.

2. Din analiza procedurilor de atribuire supuse supervizării, s-a observat că în unele cazuri autoritățile contractante nu recurg la lotizarea obiectului contractului, fapt ce poate afecta participarea IMM-urilor la procedurile de atribuire: În anul 2022 a fost efectuată o acțiune tematică la nivelul mai multor autorități contractante pentru identificarea măsurilor necesare a fi adoptate în vederea eficientizării proceselor de achiziție publică la nivel de sistem național în cazul procedurilor de atribuire derulate în perioada 01.01.2020 – 30.06.2020, având ca obiect lucrări de construcții, în cadrul cărora a fost depusă o singură ofertă, în vederea depistării factorilor care împiedică promovarea concurenței și propunerii unor măsuri pentru ameliorarea cauzelor – conform indicatorului Comportament necorespunzător.

În urma acțiunii de supervizare au fost identificate următoarele cauze care pot determina limitarea concurenței între operatorii economici:

- necorelarea/neclaritatea unor informații în cuprinsul documentației de atribuire al cărei conținut nu a fost de natură a asigura potențialilor ofertanți o informare completă, corectă și explicită;
- includerea unor clauze contractuale care nu asigură un echilibru între drepturile și obligațiile părților;
- lipsa justificării temeinice a utilizării factorilor de evaluare, astfel încât alegerea acestora să reflecte obiectivitate și să permită punctarea doar a acelor avantaje considerate semnificative în raport cu cerințele minime prevăzute în caietele de sarcini; stabilirea unor factori de evaluare care nu demonstrează faptul că aduc un avantaj real autorității/entității contractante. Alegerea arbitrară a factorilor de evaluare poate conduce la distorsionarea și îngrădirea concurenței între operatorii economici.
- executarea de lucrări suplimentare sau continuarea unor lucrări începute anterior și nefinalizate din diverse cauze poate fi un motiv care descurajează participarea altor operatori economici la procedurile de atribuire, în afara celui care a executat deja contractul inițial.
- decizia de a nu utiliza împărțirea pe loturi a contractului, atunci când situația o permite, pentru promovarea concurenței;
- stabilirea unor cerințe de calificare sau condiții tehnice nejustificate și pe cale de consecință restrictive;
- nerespectarea termenelor legale prevăzute de legislație între inițierea procedurii și data limită de depunere a ofertelor sau neacordarea unor termene suficiente pentru elaborarea și depunerea ofertelor.

Nota de supervizare a fost transmisă și către Consiliul Concurenței, spre valorificare.

3. Slaba capacitate administrativă a autorității contractante și a operatorului economic, respectiv operatorii economici sunt descurajați să își depună oferta la procedurile de achiziție publică din cauza:

- specificațiilor neclare sau insuficiente cuprinse în documentațiile de atribuire/caietele de sarcini;
- cerințelor/condițiilor considerate ca fiind excesive, având o sarcină administrativă ridicată;
- costurilor de participare, planificării deficitare a procedurilor de achiziții publice și lipsei procedurilor interne la nivelul autorităților/entităților contractante care determina un flux ineficient de documente legate de procesul de achiziție publică.

4. Lansarea simultană a procedurilor de achiziție publică cu același obiect de activitate (în special lucrări): operatorii economici sunt nevoiți să aleagă o singură procedură de achiziție publică la care să participe;

5. Falimentele din piața asigurărilor: România s-a confruntat în ultimii 8 ani cu trei falimente majore pe piața asigurărilor (falimentul Astra Asigurări – 2015, falimentul Carpatica ASIG – 2016, falimentul City Insurance – 2021). Astfel, în prezent, obținerea de către operatorii economici de noi instrumente de garantare a devenit o reală problemă. Contextul actual, post pandemic și conflictul armat din Ucraina au determinat o creșterea generalizată a prețurilor la materiale de construcții, la combustibili, la energie electrică, etc.

Vă rugăm să furnizați un link către orice document accesibil publicului relevant pentru aspectele pe care le-ați indicat:

maxim 5000 caractere

<https://anap.gov.ro/web/rapoarte-de-activitate/>

X. Informații suplimentare

Vă rugăm să furnizați orice alte informații pe care le considerați relevante:

maxim 5000 caractere

Secțiunea IX. Nivelul concurenței în domeniul achizițiilor publice, întrebarea nr. 2: Prin proiectul „Măsuri pentru sprijinirea eficienței sistemului de achiziții publice din România, cu accent pe reglementările privind remediile și căile de atac”, finanțat prin intermediul Instrumentului de Sprijin Tehnic (IST) 2021-2027 care este gestionat de către Direcția Generală de Sprijin pentru Reforme Structurale a Comisiei Europene, a fost realizat sondajul aplicat în anul 2023 operatorilor economici cu scopul de a înțelege factorii determinanți ai concurenței și participării firmelor la procedurile de achiziții publice pentru infrastructura de transport.

Secțiunea IX. Nivelul concurenței în domeniul achizițiilor publice, întrebarea nr. 4: Prin atractivitate înțelegând valoare scăzută a procedurii de achiziție publică. Din analiza contractelor încheiate cu o singură ofertă rezultă că în intervalul valoric cuprins între 100.001 – 1.000.000 lei se înregistrează cel mai mare număr de contracte atât în anul 2021 cât și în anul 2022.

Contact

GROW-C2@ec.europa.eu